Vše o mobilních telefonech, malých počítačích a digitálních fotoaparátech

3 soutěže uvnitř

přehled všech mobilů na trhu | návod na Nokia 3210 | nové tenké noteboo

10|99

mobility

vyšlo 29. 9. 1999
samostatně neprodejné

průvodce uživatele mobilních zařízení

vybíráme mobil

radíme, jak vybírat mobilní telefon

k čemu mohou být kapesní počítače

hlasování o digitální fotoaparát a mobilní telefon roku 1999

cenový přehled mobilních telefonů 8
parametry a ceny mobilních telefonů na našem trhu

mobilitky 10
novinky kapesního světa

srovnávací test tenkých notebooků 19
tři nové notebooky vedle sebe

zkušenosti s mobilem Ericsson T18 22
jak dopadlo několikaměsíční spolužití s tímto telefonem?

mobilní servis 29
odpovědi na dotazy čtenářů

velká soutěž

- o digitální fotoaparát
- mobilní telefony
- počítačové slovníky a knihy

spolupracující internetový deník
Mobil server
denní zpravodaj ze světa telekomunikací
www.mobil.cz

který je ten pravý?

Rostislav Kocman

jak vybírat mobilní telefon

Výběrem nejlepšího operátora a ideálního tarifního programu jsme se zabývali v předminulých Mobilitách. Tím ale rozhodování na počátku mobilní komunikace nekončí. Ještě je třeba si vybrat správný mobilní telefon. Jak na to?

Dokonalý mobilní telefon, který by splnil všechny nároky, zatím bohužel neexistuje. Když sestavíte souhrn všech ideálních vlastností, které by měl mít telefon snů, zjistíte, že byste jej museli poskládat z několika v současnosti dostupných telefonů. Každý mobilní telefon je kompromisem – třeba mezi designem a užitnými vlastnostmi, nebo mezi ovladatelností a nabídkou funkcí.

Mobilní telefon nepatří mezi levné věci a pokud už nejste z nějakého důvodu rozhodnuti pro konkrétní model, měli byste výběru věnovat patřičný čas. Rozhodně se nerozhodujte impulzivně na základě rady svého známého. Prostudujte dostupné materiály, samozřejmě i propagační, kde se dozvíte spoustu užitečných informací… neméně důležitým krokem ale je praktické vyzkoušení telefonů. Nemusíte s nimi hned několik týdnů telefonovat, stačí jeden hovor a důkladně si prostudovat ovládání, menu, vyzkoušet typické činnosti a seznámit se s možnostmi přístrojů.

Haló, slyšíte mě?

Nejdůležitější vlastností mobilního telefonu je jeho stabilita při komunikaci se sítí a při hovoru. Jenže právě to je vlastnost, která se velice špatně zjišťuje. Nejlepší je vyzkoušet více telefonů na jednom místě se špatným signálem. Zkoušet telefon v místech s dobrým pokrytím je zde zbytečné – tam fungují uspokojivě všechny. Kvalitní návrh vysílací a přijímací části se projeví v případě nízké úrovně signálu a při pohybu větší rychlostí. Pokud můžete mobilní telefon vyzkoušet v těchto situacích, neváhejte.

V dnešní době asi nemá smysl pořizovat jiný telefon než tzv. *duální*. Takový telefon dokáže fungovat v současných českých sítích, ale bude možné jej použít i v očekávané třetí síti a využijete jej také při telefonování ze zahraničí.

Kvalitu zvuku testujte v různých situacích – v kanceláři bude zřejmě každý hlas srozumitelný, na rozdíl od zašuměného prostředí v jedoucím automobilu nebo tramvaji. Pokud i tam budete slyšet hlas na druhé straně a on vás kvalitně, můžete být spokojeni. Jestliže se rozhodnete pro síť EuroTel, kupte si telefon s podporou technologie EFR, která umožňuje kvalitnější přenos hlasu – ten je čistší, zřetelnější a přirozenější.

Na víkend s náhradní baterií

Když už víte, jak dobře umí telefonovat mobily, o kterých uvažujete, snažte se zjistit, jakou mají výdrž na jedno nabití baterie. Orientovat se můžete i podle materiálů výrobce, údaje si nechejte potvrdit i prodávajícím. Ovšem pozor – výrobci časy výdrže někdy udávají pro provoz s vysokokapacitními bateriemi, které nejsou v základní výbavě telefonu. Příliš nesrovnávejte kapa-

vybírat dříve mobilní telefon, nebo operátora?

Především si musíte uvědomit, že *nevybíráte operátora, ale službu*. Tento výběr udělejte dříve, než se rozhodnete pro telefon. Nejdříve se rozhodněte pro konkrétní služby konkrétního operátora a teprve poté si vyberte telefon, se kterým tyto služby budete moci využívat. Např. ti, kdo si vybrali EuroTel, by si měli pořídit telefon s podporou EFR, budoucí zákazníci RadioMobilu by neměli chtít jiný telefon než s podporou SIM Toolkitu.

Je možné sice postupovat i obráceně – zvolit si mobilní telefon, potom operátora a služby, které budete moci s tímto telefonem využívat, jenže v tomto případě budete omezeni možnostmi telefonu. A v okamžiku, kdy si pořídíte lepší telefon, budete možná litovat výběru operátora. Nezapomínejte, že mnohem důležitější než telefon jsou služby, které vám zpřístupní – proto považujte volbu operátora, tarifního programu a poskytovaných služeb za prioritu číslo jedna.

Paegas měnil tarify – namísto pletoucích se názvů Ekonom, Aktiv, Manažer nebo Diamant se tarify nyní jmenují podle počtu volných minut. Přibyl nejlevnější tarif Paegas 20, dosavadní Aktiv odpovídá přibližně Paegas 60. Dlužno říci, že tyto tarify jsou pro nové klienty a pro zájemce, staré tarify vám nikdo nebere, pokud je již máte. Kromě přejmenování došlo i ke změně ve struktuře cen, vedou se dlouhé polemiky, zda ceny šly nahoru, nebo dolů.

30 mobilních dnů patricka zandla

Karta Go zabodovala s další novinkou – po roamingu přibyla i **možnost odstranit přesměrování na záznamník**, tedy nejčastěji kritizovaný prohřešek předplacených karet proti „dobrým mravům“.

Čekání na mobilní telefony na tomto místě proklínám pravidelně – nyní to vypadá tak, že nás Nokia vodí za nos. Už je jisté, že **Nokia 7110 nebude ve finální verzi na trhu v září** a je více než pravděpodobné, že nebude ani v říjnu. Velkým prodejcům firma distribuovala informaci, že „in large quantities“ nebude do konce října k dispozici. Vynechte to „large quantities“ a máte faktický stav. Škoda.

Máme více než 200 milionů uživatelů GSM. Samozřejmě nikoli v ČR, ale ve světě – u nás doma se počet uživatelů pomalu šplhá k 1,5 milionu.

Hýbe něco mobilní scénou u nás více, než tendr o třetí mobilní síť? Nikoli! Od té chvíle, kdy Hospodářské noviny zveřejnily nešťastný a nepravdivý článek o tom, že konsorcium Český mobil je téměř jistým vítězem celého tendru, to okolo licence vře. Ostatní uchazeči protestují tu proti tomu, že se měsíc před oficiálním vyhlášením někde objeví informace o vítězi, další zase protestují proti tomu, že nejsou zohledňovány obhajitelnosti nabídek. Nejzajímavější na tom je, že informace v Hospodářských novinách přitom byla podstrčená fáma.

Jeden ze zájemců o post třetího operátora nabídl zajímavý tarif – 10 Kč měsíčně a v tom 40 minut volání zdarma. Tato dvě čísla jsou vzpomínána novináři vždy, když se hovoří o předpokládaném poklesu cen, v RadioMobilu a EuroTelu si svorně ťukají na hlavu. Fakt je ten, že nám možná někdo zapomněl říci celý zbytek – neplatí ten tarif náhodou jen hodinku po půlnoci?

city akumulátorů, protože tento údaj je mezi různými typy telefonů prakticky nesrovnatelný.

Při hodnocení výdrže se používají dva různé parametry – jednak *doba provozu* (někdy též doba hovoru), která udává čas, po který můžete na jedno nabití baterie telefonovat (hovořit). *Pohotovostní doba* je čas, po který telefon vydrží být

Nejdříve vybírejte operátora a službu, teprve potom mobilní telefon

na jedno nabití baterií na příjmu – naslouchat síti a čekat, až někdo zavolá. Leč hodnoty, které udávají výrobci, jsou měřeny v ideálních podmínkách, kdy se za toto období třeba neuskuteční ani jeden hovor. Tohoto stavu nikdy nedosáhnete, a proto je tato doba téměř vždy nižší než ve skutečnosti. Ta rada je bez záruky, ale pokud mobilním telefonem provoláte pár minut až desítek minut denně, skutečná pohotovostní doba odpovídá přibližně 50–80 procentům udávané doby.

dotovaný telefon?

Dotované ceny telefonů jsou podstatně nižší než ceny nedotovaných přístrojů. To ale ještě neznamená, že pořízení takového telefonu neznamená vyšší výdaje. Při koupi dotovaného telefonu totiž platíte větší aktivační poplatek (o 1 200 Kč více u obou operátorů) a musíte také zaplatit 24 měsíčních paušálů. U nedotovaného telefonu můžete kdykoli změnit operátora bez nutnosti pokračovat v platbách.

Dotované telefony jsou navíc blokovány na použití pouze v síti operátora, který vám jej prodal – to znamená, že s telefonem koupeným u EuroTelu si v síti RadioMobilu nezavoláte a obráceně. Odblokování je legálně možné nejdříve po uplynutí dvou let od koupi mobilního telefonu.

Důležitá je také doba nabíjení v cestovních nabíječkách, které jsou dodávány s telefony. Pokud mobilní telefon vydrží v pohotovostním stavu jen několik málo dnů, měla by tato doba být co nejnižší.

Pěkný v ruce, lehký v kapse

Baterie se podstatnou měrou podepisuje na hmotnosti a velikosti přístroje. Přestože dnešní mobilní telefony nejsou velké ani těžké, ne o každém lze prohlásit, že se dobře drží nebo dobře přenáší. Když telefon neumožňuje zavěšení za opasek, budete jej zřejmě nosit v kapse. Proto by měl mít takový tvar, aby netlačil, nebo neesteticky boulil kapsy – každý nemusí vidět, kde máte telefon. Při telefonování by měl přístroj padnout do ruky a neklouzat.

Nemusíte se bát, že v malém telefonu nebude slyšet váš hlas, protože mikrofon není přímo u úst … tento problém je už dávno vyřešen. Ne každému ale vyhovuje hovořit „do vzduchu“, větší telefony proto poskytnou větší psychologický efekt soukromí.

Má mě rád, nemá mě rád

Přes všechny tyto rady podložené zkušenostmi mnoha uživatelů mobilních telefonů nezapomeňte na kritérium, které někdo řadí mezi nejdůležitější. Stejně jako si náramkové hodinky nevybíráte jen podle jejich funkcí a důležitější je, jestli odpovídají vašemu vkusu, také mobilní telefon by vám měl být sympatický.

Líbit se ale nemusí jen svými ladnými tvary, hmotností nebo rozměry, ale i svým akustickým projevem – vyzváněcími melodiemi. Každý majitel mobilního telefonu je rád, když se jeho zvonění liší od jiných. Nezvykne si tak na protivný tik, když se odněkud ozve mobilní telefon. U současných přístrojů si můžete vybírat mezi desítkami přednastavených melodií, často můžete zkomponovat jednu či více vlastních. Samozřejmostí musí být také nastavení hlasitosti vyzvánění, protože telefon musíte slyšet v jedoucí tramvaji a současně musí být schopen i velmi tiše pípnout ve společnosti. Nestyďte se proto v prodejně důkladně zazvonit.

V situacích, kdy by i pípnutí působilo rušivě, pomůže vibrační vyzvánění – telefon se začne chvět tak, že jej ucítíte. Moderní telefon by vibrační vyzvánění měl nabídnout.

Uživatel ovládá mobil, ne obráceně

Protože všechny operace s telefonem budete provádět prostřednictvím jeho klávesnice, je dobré si vyzkoušet, zda se jednotlivé klávesy mačkají obtížně nebo naopak velmi snadno. Ideální stav je někde mezi tím – telefon se nesmí v kapse sám ovládat, ale stejně tak nesmíte mačkat některé klávesy pro jistotu několikrát. Některé modely jsou v tomto ohledu vyloženě *masochistické*. Vyzkoušejte si také zamykání klávesnice.

Nejčastějšími činnostmi, které provádíte s mobilním telefonem, je přijmutí hovoru a jeho usku-

tečnění. Ovládací prvky telefonu by tyto operace měly být schopny uskutečnit do nejefektivněji. Stejně efektivně musí mít uživatel možnost volání odmítnout.

Každý mobilní telefon má svoje nabídkové menu. Vstup do něj by měl být co nejjednodušší a jasná by měla být i orientace v menu. Ovládání telefonu si nechejte v prodejně předvést a vyzkoušejte si, jestli vám vyhovuje.

dát na radu kamarádů?

V okamžiku, kdy se vaše okolí dozví, že si hodláte pořizovat mobilní telefon, začne vám kromě zaručených zpráv o tom, jak má ten druhý operátor špatné pokrytí (tj. ten druhý, než mají oni), radit, který telefon si máte pořídit. Mnohdy tyto dobře míněné rady začínají slovy „já mám tento model už mnoho let a jsem s ním spokojen“. Podobně jako každý dokáže trénovat národní fotbalové mužstvo (samozřejmě lépe než kdokoliv jiný), dokáže vám i detailně popsat chyby a nevýhody všech mobilních telefonů s výjimkou toho svého. Tyto rady berte s nadhledem a raději si kritizovaný nebo vychvalovaný model sami vyzkoušejte.

Textové zprávy by měly šetřit čas

Jestliže hodláte využívat textové zprávy, zaměřte se také na jejich pohodlné psaní a čtení. Při odesílání textové zprávy musí telefon dovolit výběr

mobiliář

Mobilní operátoři inovovali své věrnostní programy. Program EuroTelu se nyní jmenuje **Mobil+** a může jej využít každý, komu skončila dvouletá smlouva a má dobrou platební morálku, nebo ten, kdo s EuroTelem podepsal normální smlouvu (tj. nevlastní dotovaný telefon) a je aktivním zákazníkem déle než čtyři měsíce. Takoví zákazníci musí podepsat novou smlouvu o využívání služeb EuroTelu po dobu dvou let, poté zaplatí 2 995 Kč a můžou si vybrat libovolný telefon z nabídky EuroTelu za dotovanou cenu – tu zaplatí také.

RadioMobil přichází se dvěma věrnostními programy – inovovaný **Paegas Bonus** je určen pro každého zákazníka s tarifním programem (na vysvětlenou – zákazník je ten, kdo platí fakturu; firma s mnoha telefony je tedy jeden zákazník). Za každou službu, kterou klient využije, získává body a za ně si potom může vybrat odměnu – zboží od holicího strojku až po letenku. Do **Paegas Bonus Club** se může zadarmo zaregistrovat (na Internetu, přes infolinku) každý uživatel tarifního programu, na rozdíl od Paegas Bonus. Člen klubu dostane kartu, se kterou má nárok na různé slevy u partnerů RadioMobilu, získá také klubový časopis, tříměsíčník Paegas Impuls.

Zákazníci EuroTelu můžou **službu NetCall-55 využívat pro volání do dalších deseti zemí**. Jde především o severské a balkánské státy, exotické Havajské ostrovy a Macao.

RadioMobil změnil názvy a ceny svých tarifních programů. Aby toho nebylo málo, zavedl i jeden nový – Paegas 20, který nabízí při měsíčním paušálu 295 Kč dvacet volných minut zdarma. Všechny tarify se nyní jmenují Paegas „X“, přičemž „X“ je číslo vyjadřující počet volných minut, které nově platí pro volání do všech českých telefonních sítí. Změnila se i cena a výhody dodatkového programu NonStop – nyní stojí měsíčně 154 Kč namísto předchozích 99 Kč, ale slevy nabízí při každém volání. Jsou nové tarify výhodnější nebo ne? Zdá se, že to je obtížnější matematický problém než kvadratura kruhu. Každý si bude muset analýzy spočítat sám, jestli se mu vyplatí přejít k novému tarifu, nebo zůstat u starého.

Uživatelé tarifů Paegas 120 a 300 můžou využít **programu Paegas Partner** – získají tak zdarma druhou kartu SIM, pro kterou neplatí žádné paušální poplatky, ale jen provolané minuty.

Zatímco ještě v minulých Mobilitách jsme o virtuální osobní asistentce Wildfire, kterou nám ukázala společnost Orange, psali v budoucím čase, nyní ji už **můžou zákazníci Orange ve Velké Británii používat**. Tato služba umožňuje ovládat záznamovou službu a telefonní seznam hlasem. Pokud získá Orange spolu s českou společností GiTy licenci na provoz třetí mobilní sítě, je podle svých slov připravena spustit tuto službu i pro své česky mluvící klienty.

Zákazníci Orange budou mít také **na konci roku možnost využívat videotelefony**. Ty jsou kombinací mezi videotelefonem a kapesním počítačem s Windows CE 3.0.

adresáta z telefonního seznamu v telefonu. Stejně tak je ideální, když máte možnost textovou zprávu po přečtení jednoduše smazat.

Uložené textové zprávy se ukládají na kartu SIM. Standardně je rezervováno místo pro deset zpráv. Dobrý telefon má na textové zprávy i vlastní paměť.

Zlaté stránky na displeji

Displej by měl být především velký (čím více bude mít řádků, tím lépe), měl by být grafický (tj. písmena nejsou skládána z pevných čárek, ale jsou vykreslena z bodů) a hlavně snadno čitelný – ostrý a to nejen v místnosti, ale i při venkovním slunečním světle a v noci. Barevný displej je pouze reklamní funkcí a rozhodně jej nepovažujte za zásadní výhodu.

V telefonním seznamu musí být možné jednoduše vyhledávat – prostým psaním počátečních písmen jména. Ještě důležitější než u textových zpráv je skutečný počet telefonních čísel, se kterými dokáže telefon pracovat. Musíte sečíst kapacitu karty SIM s kapacitou vlastního telefonu (mnohé přístroje ale umožňují čísla uchovávat jen na kartě SIM).

Moderní telefon by měl podporovat časové funkce – zobrazovat aktuální čas, datum, zaznamenávat čas příchodu textových zpráv a promeškaných hovorů. Neméně užitečný je budík.

Data nemají s časem nic společného

Mobilní telefon je díky digitální síti GSM ideální pro datové přenosy … jestliže překousnete nedostatečnou šířku přenosového pásma a tím velice nízkou rychlost 9,6 kb/s. Pokud si budete pořizovat mobilní telefon také pro účely datové komunikace, poohlédněte se po modelu s tzv. *vestavěným modemem*. Takový telefon stačí jen připojit kabelem (nebo bezdrátově prostřednictvím infračervené komunikace) k počítači. Pozor – údaj, že telefon *podporuje datové přenosy*, ještě neznamená, že má vestavěný modem. Takových telefonů nez modemu je většina a pro datové služby je s nimi třeba použít další komunikační prvek, většinou PC kartu.

Při pořizování mobilu zatím nekalkulujte s jeho podporou technologie WAP. Současné mobilní telefony ji stejně ještě příliš nezvládají, nehledě na podporu operátorů, takže v okamžiku, kdy budou spuštěny první aplikace, může být váš současný telefon zralý na výměnu.

Pro hračičky

Protože spousta zákazníků se nerozhoduje jen na základě technických parametrů, případně podle způsobu ovládání mobilního telefonu, přišli někteří výrobci s dalšími funkcemi a vlastnostmi, které zvyšují komfort při používání mobilu. Dnešní telefony oplývají animovanými grafickými nabídkami, ikonkami, které jsou – když už nic jiného – alespoň pěkné. Na displeji obvykle svítí grafické logo operátora, v menu na-

já budu jen telefonovat

Při výběru mobilního telefonu budete sebe a okolí přesvědčovat o tom, že budete s mobilem *jen telefonovat*, a proto nebudete potřebovat … Není to pravda. Budete nejspíš také používat textové zprávy, s telefonem budete denně pracovat a samotné telefonování také není jen mluvení do sluchátka. Hovor se musí přijmout, při volání musíte vybrat volaného z telefonního seznamu, někdy můžete chtít podržet hovor …

čtrnáct otázek před pořízením mobilního telefonu

1. Je duální? Podporuje sítě GSM 900 (Paegas, EuroTel) i GSM 1800 (třetí mobilní operátor, později i ti současní)?
2. Je stabilní také v místech se slabou úrovní signálu?
3. Jak dlouho vydrží být na příjmu (počet hodin chodu na jedno nabití baterie se označuje jako *pohotovostní doba*)?
4. Jak dlouho vydrží telefonovat (tento údaj se nazývá *doba hovoru*)?
5. Jakou má hmotnost, jaké jsou jeho rozměry a jaký má tvar? Líbí se vám?
6. Jaké má vyzvánění, poznáte svůj mobil v davu?
7. Má jednoduché a logické ovládání? Je menu srozumitelné a dokážete se v něm po krátkém zaučení orientovat?
8. Je displej velký, jasný a čitelný? Za všech světelných podmínek?
9. Je možné snadno vyhledávat v telefonním seznamu?
10. Obsahuje telefon časové funkce? Dokáže zaznamenat, kdy jste promeškali příchozí hovor, a dokáže vás ráno vzbudit?
11. Jak snadno se používají krátké textové zprávy?
12. Podporuje technologii EFR pro kvalitnější zvuk v síti EuroTel?
13. Podporuje SIM Toolkit, se kterým můžete v síti Paegas využívat dalších nadstandardních služeb (např. přístup do banky z menu mobilního telefonu)?
14. Budete chtít využívat datové přenosy? Podporuje je telefon?

leznete několik her, pro telefon můžete zvolit kryt podle svého gusta.

Za kolik?

Existují dva přístupy k výběru mobilního telefonu. Vybrat ten ideální podle funkcí, vlastností, designu … a potom jej zaplatit. Druhým způsobem je stanovit si maximální částku, kterou jste ochotni do mobilního telefonu investovat, a potom vybrat nejlepší model, který se do ní vejde. Pokud neuvažujete o extrémně levných nebo naopak luxusních modelech, určitě si dobře vyberete ve středním cenovém pásmu do patnácti tisíc korun s DPH, kde je v současnosti přetlak velmi kvalitních mobilních telefonů.

Při výběru mobilu buďte opatrní – nestojí pár korun a dotovaný přístroj budete splácet přinejmenším na dva roky. Ptejte se proto každého na zkušenosti, které má se svým telefonem. Snažte se o mobilním telefonu získat co nejvíce informací – například v Mobilitách, kde se pravidelně objevují recenze mobilních telefonů a v nové rubrice i dlouhodobější zkušenosti s jejich používáním. Mobilní telefon vás od chvíle, kdy si jej pořídíte, bude provázet na každém kroku, a proto jeho výběru věnujte dostatečnou pozornost. ■

užitečné informace na webu

Články z Mobilit, které vám pomůžou při výběru mobilního telefonu a operátora, najdete na webu Mobilit – **mobility.cpress.cz**.

o čem se (jen) mluví

Vyzváněcí profily

Umožňují definovat melodii a hlasitost zvonění pro jednotlivé situace. Pokud jste v hlučném prostředí, přepnete se do profilu Hlasitý a telefon bude vyzvánět na celé kolo. Naopak při setkání s přáteli nastavíte telefon na profil Tichý a místo vyzvánění bude jen decentně pípat.

Skupiny volajících

Skupinám volajících můžete přiřadit různá zvonění a podle nich poznáte, kdo zrovna volá. Telefon můžete nastavit také tak, aby přijímal hovory jen od konkrétních skupin (například o víkendu bude telefon přijímat jen hovory ze skupiny Přátelé, během pracovní porady jen od Vedení). Některé telefony umožňují přiřadit různá vyzvánění konkrétním číslům.

SIM Toolkit

SIM Toolkit je technologie, která umožňuje na karty SIM přidávat další aplikace. Uživatel tuto aplikaci ovládá přes menu telefonu. U nás můžou tyto aplikace využívat jen zákazníci Radio-Mobilu. Na výběr mají Paegas Info (informační služby – zprávy, dopravní situace apod.) a Bankovní služby (ovládání účtu v Expandia Bance prostřednictvím mobilního telefonu).

Smart Messaging

Přestože textové zprávy by mohly mít délku několik set znaků a mohly by přenášet i znaky s diakritikou, prakticky jsou omezeny délkou 160 znaků. Toto omezení obcházejí některé telefony Nokia, které umožňují prostřednictvím textových zpráv odesílat a přijímat rozšířená data (můžete si nechat poslat logo na displej, vlastní vyzvánění, vizitky).

EFR

Zvuk přenášený sítí GSM je v telefonu kódován z analogové do digitální formy technologií FR (Full Rate). Některé sítě ALE dokáží přenášet i zvuk kódovaný technologií EFR (Enhanced Full Rate). Tato technologie má vylepšený komprimační algoritmus a díky tomu je přenášený zvuk ostřejší a více odpovídá skutečnosti – je méně zkreslený. Přenos hlasu zakódovaného touto technologií u nás podporuje jen EuroTel.

Hardwarový modem

Telefon s hardwarovým modemem je možné připojit k počítači sériovým kabelem, jako běžný modem. Pokud telefon má pouze podporu datových přenosů, musí se použít softwarový modem nebo PC karta s modemem – teprve k ní se připojí mobilní telefon.

přehled mobilních telefonů na českém trhu

stav k 15. září 1999

výrobce	model	rozměry	hmotnost	pohotovostní doba	doba hovoru	paměť čísel v telefonu	SIM Toolkit: duální	SIM Toolkit: EFR	SIM Toolkit: vibrační vyzvánění	čas	budík	data	ET s aktivací: ET bez aktivace	ET s aktivací:	ET s aktivací: ET dotovaná	RM s aktivací: RM bez aktivace	RM s aktivací:	cena jiného dodavatele: RM dotovaná	cena jiného dodavatele:	poznámka: dodavatel (zdroj informací)	poznámka
Alcatel	One Touch Com	151 × 62 × 24 mm	237 g	45 hod.	240 min.	350 kB	○	○	○	●	○	●				20 739 Kč		17 079 Kč			komunikátor, infračervené rozhraní, sériový port
	OneTouch Club	132 × 55 × 30 mm	210 g	140 hod.	340 min.		○	○	○	❷	○	●				8 539 Kč		3 049 Kč			napájení i ze 3 tužkových baterií
	One Touch Club+	133 × 54 × 25 mm	160 g	120 hod.	225 min.		○	●	○	❷	●	●	8 995 Kč	6 995 Kč	95 Kč						napájení i ze 3 tužkových baterií, datum
	One Touch Ma	133 × 54 × 25 mm	160 g	120 hod.	225 min.		○	●	○	❷	●	●	○	Go							
	One Touch Pocket	120 × 61 × 20 mm	130 g	70 hod.	150 min.	100	○	●	●	●	●	●	14 995 Kč	12 995 Kč	4 995 Kč						napájení i ze 3 tužkových baterií
Benefon	iO	122 × 56 × 24 mm	167 g	32–135 hod.	160–660 min.		○	○	○	●	●	●	●						14 628 Kč	Cellular Star	
Bosch	509	134 × 53 × 23 mm	150 g	87 hod.	276 min.		○	●	●	❷	○	○	○			5 611 Kč	4 758 Kč				kalkulačka
	608	134 × 53 × 23 mm	169 g	74 hod.	256 min.		○	○	○	❷	○	○	●			8 539 Kč		1 Kč			kalkulačka
	718	142 × 53 × 24 mm	192 g	80 hod.	200 min.		●	●	●	❷	○	○	●			10 979 Kč	7 319 Kč				duální 900/1900 (PCS), kalkulačka
	908	112 × 50 × 17 mm	109 g	70 hod.	220 min.		○	●	●	❷	○	○	●			12 188 Kč	3 659 Kč				sériový port, kalkulačka, sada Paegas Data (4 879 Kč)
	909 Dual	113 × 50 × 17 mm	109 g	179 hod.	312 min.		●	●	●	❷	●	●	●						15 555 Kč	Bosch	sériový port, kalkulačka, hodiny, budík, organizér
Ericsson	GA 628	130 × 49 × 23 mm	160 g	83 hod.	215 min.	50	○	❶	○	○	○	○	●	7 995 Kč	5 995 Kč	95 Kč	9 999 Kč		1 219 Kč			výměnný čelní panel, dotace RM s handsfree 3 999 Kč
	GH 688	130 × 49 × 23 mm	160 g	41 hod.	150 min.	99	○	❶	○	○	●	●	●	9 995 Kč	7 995 Kč	1 295 Kč						kalkulačka
	GF 768	105 × 49 × 23 mm	135 g	60 hod.	180 min.	99	○	●	○	○	●	●	●		Go				7 918 Kč	Cellular Star	
	GF 788e	105 × 49 × 24 mm	135 g	60 hod.	180 min.	99	○	●	○	○	●	●	●				9 759 Kč		6 099 Kč		
	I 888	130 × 49 × 22 mm	201 g	80 hod.	210–265 min.	99	●	●	○	○	●	●	●	20 995 Kč	18 995 Kč	9 995 Kč						modem, infračervené rozhraní, duální 900/1900 MHz (PCS)
	SH 868	130 × 49 × 21 mm	194 g	65 hod.	165–215 min.	99	●	●	○	○	●	●	●						9 626 Kč	Cellular Star	
	SH 888	130 × 49 × 22 mm	195 g	80 hod.	210–265 min.	99	●	●	○	○	●	●	●	19 995 Kč	17 995 Kč	9 995 Kč	20 739 Kč	18 299 Kč				modem, infračervené rozhraní
	T 18S	105 × 49 × 24 mm	146 g	100 hod.	240 min.	100	●	●	●	●	●	●	●						15 116 Kč	Cellular Star	hlasové vytáčení, hlasové odpovídání, kalkulačka
Mitsubishi	MT 30	135 × 48 × 26 mm	160 g	85 hod.	80–130 min.	99	○	○	●	○	○	○	●				6 709 Kč		1 219 Kč			
Motorola	cd 930	127 × 53 × 22 mm	143 g	110 hod.	300 min.	100	●	○	●	●	●	○	●						9 748 Kč			záznamník
	d160	159 × 58 × 30 mm	235 g	80–90 hod.	240–300 min.		○	○	○	○	○	○	○				9 149 Kč		1 Kč			napájení i ze 3 tužkových baterií
	d520	140 × 50 × 27 mm	170 g	55 -60 hod.	140–180 min.		○	○	●	○	○	○	●				7 929 Kč		1 219 Kč			napájení i ze 4 tužkových baterií
	StarTAC 130	93 × 52 × 20 mm	87 g	70 hod.	240 min.	100	○	○	○	●	●	○	●						17 068 Kč			
	V3688	82 × 43 × 26 mm	83 g	40–100 hod.	120–180 min.	100	●	●	●	●	●	○	●	31 995 Kč	29 995 Kč	27 995 Kč	30 499 Kč	28 059 Kč			Cellular Star	
	2500	242 × 170 × 65 mm	150 g	12 hod.	90 min.	100	○	○	○	○	○	○	○				9 748 Kč		6 100 Kč			přenosný, výkon 8 W
Nokia	3210	124 × 51 × 23 mm	151 g	260 hod.	270 min.		●	●	●	●	●	●	○	11 995 Kč	9 995 Kč	4 995 Kč	10 979 Kč		4 879 Kč		CelllularStar	max. 250 čísel na SIM, kalkulačka
	5110	132 × 47 × 31 mm	170 g	60–270 hod.	180–300 min.		○	❸	○	❷	○	○	●	10 995 Kč	8 995 Kč	995 Kč	8 539 Kč		1 218 Kč			výměnný přední kryt
	6110	130 × 47 × 32 mm	167 g	60–270 hod.	180–300 min.	50	○	❸	○	❷	●	●	●				12 188 Kč		6 099 Kč			infračervené rozhraní, datum, kalkulačka
	6150	129 × 47 × 28 mm	142 g	60–260 hod.	180–300 min.	150	●	●	❶	❷	●	●	●	16 995 Kč	14 995 Kč	8 995 Kč	14 628 Kč		8 783 Kč			infračervené rozhraní, datum, kalkulačka
	8810	107 × 46 × 18 mm	118 g	36–133 hod.	100–170 min.	250	○	●	○	●	●	●	●	26 995 Kč	24 995 Kč	19 995 Kč	24 643 Kč		20 739 Kč			infračervené rozhraní
	9110	158 × 56 × 27 mm	249 g	60–170 hod.	180–360 min.	2 MB	○	●	○	○	●	●	●	33 995 Kč	31 995 Kč		34 159 Kč	31 719 Kč				komunikátor, infračervené rozhraní
	Card Phone	124 × 54 × 10 mm	60 g	–	–		○	○	○	○	○	○	●	14 995 Kč	14 995 Kč							PC karta do notebooku, SMS, data
	540b	138 × 47 × 24 mm	180 g	42 hod.	30–80 min.	97	○	○	○	○	○	○	○	16 995 Kč	14 995 Kč	1 995 Kč						pro NMT 450 MHz - síť TIP
	650	136 × 47 × 33 mm	190 g	120 hod.	150 min.	200	○	○	○	○	●	●	○	20 995 Kč	18 995 Kč	5 995 Kč						FM radio, sada hands-free, datum, kalkulačka, pro síť TIP
Panasonic	EB-G 520	140 × 46 × 20 mm	150 g	85 hod.	180 min.		○	○	○	●	○	○	●				9 149 Kč		1 219 Kč			
	EB-G 600	132 × 45 × 18 mm	129 g	80 hod.	180 min.		○	○	○	●	○	○	●				15 738 Kč		14 018 Kč			hlasový záznamník
	EB- GD 70	132 × 45 × 20 mm	134 g	100 hod.	240 min.		●	●	●	●	○	○	●	12 995 Kč	10 995 Kč	5 995 Kč						hlasový záznamník
Philips	Diga	147 × 56 × 19 mm		85 hod.	120 min.		○	○	○	○	○	○	○		Energy							jen v sadě Energy za 1 Kč
	Genie	110 × 54 × 20 mm	99 g	30–40 hod.	65 min.		○	○	○	❷	●	●	●	15 995 Kč	13 995 Kč	3 995 Kč	8 539 Kč		4 879 Kč			hlasové vytáčení, diář
	Savvy	129 × 48 × 24 mm	140 g	130–250 hod.	120–240 min.	100	○	○	○	○	●	●	○		Go							Go smajlíci
Samsung	SGH-600	108 × 44 × 21 mm	122 g	45–85 hod.	150–300 min.	99	○	○	○	●	●	○	●						13 164 Kč	Cellular Star		hlasové vytáčení, záznamník
Sagem	RC 820	132 × 50 × 26 mm	135 g	60–90 hod.	105 min.	100	○	○	○	●	●	●	○						8 970 Kč	Sagem CS		kalkulačka, hlasitý příposlech
	RC 825	132 × 50 × 26 mm	135 g	60 -90 hod.	105 min.	100	○	○	●	●	●	●	○					Twist	7 499 Kč	Sagem CS		verze 820 pro Paegas, má SIM Toolkit, jiný kryt
	MC 840	132 × 50 × 26 mm	135 g	60–90 hod.	105 min.	100	●	●	●	●	●	●	○						13 849 Kč	Sagem CS		modem, kalkulačka, hlasitý příposlech
Siemens	C 10	137 × 55 × 22 mm	165 g	80 hod.	300 min.		○	○	●	○	○	○	○		Go							max. 250 čísel na SIM
	C 25	117 × 47 × 27 mm	135 g	100 hod.	300 min.	9	●	●	●	○	○	○	○	8 995 Kč	6 995 Kč	1 295 Kč	7 929 Kč		1 219 Kč			
	S 10	147 × 46 × 25 mm	185 g	100 hod.	600 min.	50	○	○	●	❷	○	○	●				12 188 Kč		121 Kč			barevný displej, záznamník
	S 25	117 × 47 × 24 mm	125 g	200 hod.	300 min.	50	●	●	●	●	●	●	●	15 995 Kč	13 995 Kč		15 859 Kč	14 639 Kč				modem, barev. displej
Sony	CMD - C1	139 × 46 × 26 mm	107 g	115 hod.	330 min.		○	●	●	○	○	○	○				8 539 Kč		3 659 Kč			max. 250 čísel na SIM, ovládací kolečko
Telital	GM 220	134 × 57 × 24 mm	150 g	60–85 hod.	240–360 min.		○	○	○	○	○	○	○						5 590 Kč	Cellular Star		
	GM 310	136 × 53 × 20 mm	225 g	60 hod.	300 min.		○	○	○	○	○	○	○						4 990 Kč	Cellular Star		
	GM 410	130 × 48 × 15 mm	110 g	100 hod.	300 min.		○	○	○	❷	●	●	○						9 900 Kč	Cellular Star		

Hmotnost je udávána včetně standardní baterie. Uvedená pohotovostní doba a doba hovoru telefonů je dle údajů výrobce. Ceny jsou uvedeny s DPH.

❶ – některé starší telefony vyžadují upgrade (servisní zásah), ❷ – pouze s vibrační baterií, ❸ – EFR u některých telefonů se musí aktivovat manuálně

Bosch – www.bosch.cz, (02) 61 30 06 45 • Cellular Star – www.cellular.cz, (0632) 54 14 92 • EuroTel – www.eurotel.cz, (0800) 1 800 33 • RadioMobil – www.paegas.cz, (0603) 603 603 • Sagem CS – www.sagem.cz, (0800) 11 18 50

Ceny všech mobilních telefonů jsou koncové s DPH.

nejchytřejší si počkají

Patrick Zandl

mobilní telefony na sklonku léta

Mobilní telefony byly před několika lety symbolem bohatství, luxusu, postavení nebo špatného svědomí. Dnes nás obšťastňují svou melodií na každém kroku. Jestli k tomu něco přispělo, jsou to především jejich ceny.

Tento rok znamenal pro mobilní telefony značný pokrok – asi nejviditelnější změnou byl posun k duálním přístrojům. Ty se na trhu objevovaly již dříve, ale až příchod telefonu Nokia 6150, nástupce modelu Nokia 6110, a především pak telefonu Siemens C25 posunul duální telefony na výsluní slávy.

Žádaná je dualita

Siemens C25 se objevil počátkem roku v nabídce RadioMobilu s dotovanou cenou 1 220 Kč. RadioMobil neváhal a při propagaci jeho předností vyrukoval s velkou reklamní kampaní, která patrně stála i u zrodu českého zájmu o duální mobilní telefony. Přitom samotný C25 mimo podporu GSM 900 i 1800 a SIM Toolkitu takové terno neznamenal – nepříliš kvalitní reprodukce zvuku, případně nezobrazování jména odesílatele u došlých textových zpráv nejsou zrovna kladné body.

Telefon pětkrát jinak

Pro trh s mobilními telefony je v současné době příznačné obměňování modelových řad. Snad každá firma vyrábějící mobilní telefony důkladně inovuje, nutností se stává dualita a SIM Toolkit. To ale také znamená, že starší telefony jdou s cenou výrazně dolů (konkrétně třeba pořád ještě špičkové telefony Siemens S10, Nokia 6110 a další). Zákazník si tak může vybrat – buď se rozhodne myslet dopředu na provoz sítí GSM 1800, nebo se spokojí s omezením současných sítí. V takovém případě sežene stále mnoho kvalitních telefonů nadupaných funkcemi a za rozumný peníz.

Cena za kvalitu nebo použitelnost?

Ceny neklesají – ale stále výkonnější přístroje a telefony s více funkcemi nahrazují své předchůdce, kteří se přesouvají do bazarů a výprodejů. Ukazuje se také, že ani tolik nerozhoduje cena – plasticitu trhu deformuje dotační politika operátorů, takže nezřídka se kvalitnější telefon prodává za méně, než nižší model jiné značky. Chcete příklad? RadioMobil dlouhou dobu prodával telefon Siemens S10 pod cenami nižších a funkcemi méně vybavených telefonů ostatních značek!

Zákazníci začínají preferovat kvalitu, jednoduchost a styl. To stálo za úspěchem telefonů Nokia, to sráží na kolena Ericsson, který je pokud jde o vzhled konzervativní. Proto se také prodávají především telefony několika vybraných značek, zatímco ostatní, byť jsou levnější, mají s prodejem menší úspěch.

Chcete radu pro nákup mobilního telefonu? Počkejte si na předvánoční trh – výprodej starých modelů a příchod nových telefonů řádně zacloumají s cenami. Směrem dolů.

Co pro nás připravili a chystají výrobci?

Stálicí našeho trhu se stala firma **Nokia**. Model **5110** je sice již starší, ale nový model **3210** se jej

Anketa Živě (www.zive)

Kdybyste si teď pořizovali mobilní telefon, měl by značku:
(465 respondentů)

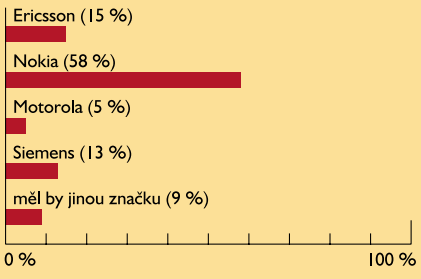

Finské telefony Nokia mají u nás neotřesitelnou pozici – další značky se už jen dělí o menší polovinu koláče. Zajímavé je třetí místo Siemensu, který se vklínil do „velké trojky", jejíž poslední člen Motorola u nás není zjevně příliš oblíbený.

můj život ...s mobilním mužem

Anna Kotasová

Začalo to nenápadně: asi před dvěma lety přišel domů a s vítězoslavným výrazem mi vysvětloval, co všechno nyní může dělat se svojí novou mašinkou, jak je teď jeho život efektivnější, pohodlnější a radostnější … že bych zkrátka udělala nejlépe, kdybych svůj papírový zápisník vyhodila z okna. Nakonec došlo na jeho slova, protože když si o rok později pořídil modernější Palm III, usoudil, že nejlepším novým majitelem jeho staršího PalmPilota budu já. Dobrá … i když pro kalendář tajně používám stále svůj papírový deníček, uznávám, že na udržování adres nebo na poznámky je kapesní počítač vhodnější.

Mezitím začal používat mobilní telefon a já jsem se za něj – přiznávám – styděla. Ať si v práci nebo doma dělá co chce, ale když mu mobil zazvonil na ulici, chtěla jsem se propadnout, zmizet … ale proč já – ať zmizí on, ať si jde telefonovat někam jinam! Kdyby mi tenkrát někdo tvrdil, že zanedlouho budu mít svůj mobilní telefon, že na něj nedám dopustit a nezčervenám, ani když mi někdo zavolá v samoobsluze nebo v trolejbusu … bez okolků bych se mu vysmála.

Moji několikaměsíční anabázi s pagerem už podrobně znáte z předminulých Mobilit, kde ji můj drahoušek celkem přesvědčivě a pravdivě vylíčil. Potom to šlo tak rychle, že jsem ani neměla čas protestovat: ráno vypověděl smlouvu k pageru a odpoledne jsme už seděli v prodejně mobilních telefonů, kde přesvědčoval prodavače o výhodách a nevýhodách jednotlivých přístrojů (teď ani nevím, jestli se mě někdo ptal, jestli vůbec chci mobil!). Na svoji žlutou Nokii jsem si ale rychle zvykla a i když mu jeho jarní akci naoko pořád vyčítám, uznávám, že některé mobility mají něco do sebe.

Nechápu však jeho nadšení – zatímco mně všechny notebooky, kapesní počítače, mobilní telefony a digitální fotoaparáty, které nosí domů a nadšeně mi je prezentuje, připadají stejně nezáživné, on si v nich libuje. Studuje příručky, měří výdrž na baterie, se svými přáteli o nich dokáže nekonečně diskutovat (nevěřili byste dámy, jak je to nudné téma).

Nezapomenutelný byl třeba večer, kdy seděl v zamčené koupelně na vaně a demonstroval mně připojení k Internetu přes mobilní telefon – hm … Nebo když jsme šli po živé ulici a výhody digitální fotografie mi prezentoval tím způsobem, že kolem mne pobíhal s fotoaparátem jako paparazzi kolem milenky potomka královské rodiny (chtěl tím dokázat, že čím více snímků vyfotí, tím je to pro něho levnější). Nebo když na dovolené studoval anténu mobilní sítě připevněnou na střeše hotelu a když jen kvůli tomu, aby vyzkoušel, jak funguje jakási karta, volal přes půl světa domů.

Skončím pozitivní stránkou našeho mobilního soužití. Je všeobecně známo, že kdo si hraje, ten nezlobí a když má navíc v náplni práce a ještě za to přinese nějakou korunu, proč si stěžovat … ■

mobilitky

Psion bobtná

www.psion.com

Psion Series 5mx se na pultech ještě ani neohřál a už má bratra. **Nový Psion, tentokrát Series 7**, již nebude vypadat jako silnější zápisník do kapsy, ale bude něco mezi malým notebookem a kapesním počítačem. Je téměř totožný s Psion netBook, jen je mnohem více zaměřen na samostatné kancelářské uživatele. Tento pořád ještě malý pomocník, který vypadá jako kniha, bude mít na rozdíl od ostatních *Series* podstatně rychlejší procesor, dostatek paměti RAM, ještě lepší klávesnici, pasivní dotykový displej 7,7" a baterie Li-Ion se standardní výdrží 8,5 hodiny. PC karty bude možné používat bez speciální redukce a dodávat se bude i dokovací stanice. Uživatelé starších modelů si budou muset zvyknout na větší hmotnost – ta je 1,15 kg včetně baterií. Psion 7 by měl být lacinější než *Psion netBook* (Mobilitky 8/99), který je určen především pro podnikové aplikace. *–rk*

Digitální dělo

www.sel.sony.com, hledejte DSC-F505

Sony uvedla digitální fotoaparát s velice zajímavou konstrukcí. Modelu **DSC-F505** dominuje obrovský objektiv s optikou Carl Zeiss (znalci ocení), který je k tělu upevněn kloubem. Zdá se, že díky tomuto řešení se fotoaparát bude velice příjemně a pevně držet (praktici opět ví, že s titěrnými přístroji se příliš dobře nepracuje). Parametry odpovídají současným trendům – 2,1 milionu obrazových bodů, paměťová karta Memory Stick (nezapomeňme, že jsme u Sony), pětinásobný optický a desetinásobný digitální zoom, rozsáhlé možnosti manuálního nastavování parametrů, rozhraní USB, možnost uložení patnácti sekund videa MPEG… Zahraniční recenze se rozplývají. *–ml*

Ty jsi podepsal!

Představme si, že jsem pracovník pojišťovny, který digitálním fotoaparátem dokumentuje havárii automobilu. Snímky po pořízení odešlu do centrály, kde budou zpracovány. Ale kdo zaručí, že jsem před tím ve Photoshopu nevyretušoval důležitý objekt? Nedostal se ke snímkům někdo nepovolaný a nezměnil je? Teď může mít pojišťovna jistotu, **zařízení Sign Box** přidá ke každému snímku digitální podpis, který znemožní provést neautorizovanou změnu, jednoznačně identifikuje autora snímku a zaručí, že autor ponese plnou odpovědnost.

Sign Box se připevní k tělu fotoaparátu Olympus a vypadá jako jeho přídavná rukojeť. Fotograf se před použitím identifikuje svým privátním klíčem a může snímat. Obrazová data se nezapisují na paměťovou kartu fotoaparátu, ale kablíkem putují do Sign Boxu. Ten z nich nejdříve vypočte digitální podpis a *teprve potom* snímek uloží. Tím je zaručeno, že po jakékoli změně, byť jediného pixelu, nebude podpis souhlasit a příslušná instituce se dozví, že se s obrázkem něco stalo

Kromě toho, že u některých profesí může toto zařízení odstranit překážky bránící používání digitální fotografie (Sign Box je nyní ve zkušebním provozu v České pojišťovně), je významné, že jej pro českou pobočku Olympusu vyvinula česká firma ICE Development. *–ml*

Začíná letecká bitva

www.handspring.com

3Com začal poskytovat operační systém svých kapesních počítačů Palm dalším výrobcům a už tady máme první přírůstky. Společnost HandSpring představila své **Visory.**

I když vypadají téměř stejně jako Palmy, nejde o klasické klony, do HandSpring se totiž minulý rok uchýlili vývojáři původních Pilotů. Visor [vaizr] je kompatibilní s Palmy a také použitý hardware se jim velmi podobá. HandSpring ale přidal další užitečnosti, jako je třeba kolébka připojitelná přes port USB. Tím se kromě přístupnosti kapesních počítačů pro uživatele počítačů Apple zvyšuje i přenosová rychlost. V říjnu budou k dispozici rozšiřující moduly – přehrávač MP3, přijímač GPS a modem pro mobilní sítě. Zájemci se můžou rozhodnout mezi třemi modely – základním s 2 MB RAM za 149 USD, s kolébkou za 179 USD a modelem Visor Deluxe s 8 MB operační paměti za 249 USD. Jen pro srovnání – podobný Palm IIIx stojí 369 dolarů. *–rk*

ještě nechystá úplně nahradit a telefony se na trhu vyskytují souběžně. Jsou si přitom funkčně podobné. Stejný rozdíl je mezi modelem **6110** a novějším **6150** – i zde je patrný cenový odstup.

Ericsson vsadil velmi brzy na duální telefony ve své **osmičkové** řadě, a ta opět stlačila ceny podobně výkonné, jen neduální řady **6xx**. Nyní se na trh dostává řada **T** a modely **8xx** pomalu odcházejí. Až se na trhu objeví model **T10**, laciný a malý telefon, bude to znamenat další skok v cenách směrem dolů.

Velmi dobře je na tom také **Siemens**. Jeho **S10** se cenově propadl především díky dotační politice Radio-

Rada pro nákup mobilu: počkejte na předvánoční trh.

Mobilu – přitom jde opravdu o velmi výkonný telefon, který je nyní dotován za pár korun; pokud se smíříte s rozměry, jedná se stále o velmi dobrou volbu – s výjimkou duálního provozu je kvalitnější než model **C25**.

Ani **Panasonic** si nevede špatně – v rychlém sledu představil telefony **G600**, **G520** a nyní celou řadu **GD**. Tím prakticky ve velmi krátké periodě nahrazuje předchozí model novějším, vybavenějším modelem a za prakticky stejnou cenu.

Propad naopak nemine **Philips**. Zatím se drží díky nabídce EuroTelu, ale kvalitou svých telefonů neoslňuje. Kvalitativní debakly modelu **Fizz** a částečně i **Diga** se těžko zapomínají a ani smajlíci Philipsu **Savvy** zřejmě příliš nepřesvědčují.

Mezi českými zákazníky je oblíbený **Alcatel**. Telefony nabízejí vysokou užitnou hodnotu za přijatelnou cenu – Alcatel **One Touch Club** je velmi rozšířený především díky předplaceným sadám.

Motorola dobře prodávala dlouhou dobu nejluxusnější telefon na trhu – **v3688**. Jenže na „Véčko" se snesla vlna kritiky týkající se lámavých plastů a zapařujících se vnitřností. Nadějné řadě **cd920/930** Motorola neudělala reklamu a kvalitní výrobek sešel z očí zákazníků. Pokud odmyslíme model **d520** tlačený především cenou, nenabídla Motorola dlouho nic, co by stálo za zaznamenání – až nyní se objeví na trhu model **L7089**.

Nejistota čeká **Bosch** – modely **607** a **608** byly úspěšné, nyní firma přichází s řadou **5xx**. Jenže tu obměnila jen nevýrazně a oproti konkurenčním modelům se nemá čím odlišit. Model **909** se teprve dostává na trh a ani jeho předchůdce **908** nedosáhl předpokládaného úspěchu.

Pokud bych měl říci, komu patřily první tři čtvrtiny letošního roku, pak to bezpochyby byla společnost Siemens. Nokia jistě prodávala více, ale Siemens předvedl nejdynamičtější návrat v dlouhé mobilní historii. Trefa s laciným modelem C25, úspěšně zaváděný a velmi zajímavý telefon S25 a ohlášený špičkový model SL25 jsou dokladem toho, že Siemens se pohnul kupředu. ■

předplacené sady na trhu

sada	telefon	cena s DPH	kredit v ceně
sady Eurotel Go			
Go Hit	Siemens C 10	4 495 Kč	500 Kč
Go Fun	Alcatel One Touch Max	5 495 Kč	500 Kč
Go Star	Philips Savvy	5 995 Kč	500 Kč
Go Styl	Ericsson GF 768	6 495 Kč	500 Kč
sady Paegas Twist			
	Alcatel One Touch Club	4 999 Kč	400 Kč
	Motorola d520	4 999 Kč	400 Kč
	Nokia 5110	7 499 Kč	400 Kč
	Siemens C 25	7 499 Kč	400 Kč
	Panasonic G 520	5 999 Kč	400 Kč
	Sagem RC 825	7 499 Kč	400 Kč
	Bosch GSM 509	4 499 Kč	400 Kč
	Sony CMD-C1	7 999 Kč	400 Kč

ďáblíci

Marek Lutonský,
Vladislav Janeček

k čemu mohou být kapesní počítače?

Pravidelné čtenáře Mobilit informace uvedené v tomto článku nejspíš nepřekvapí, protože možnosti kapesních počítačů už znají. Tento text je určen převážně pro ty, kterých se tato zařízení nějakým způsobem dotkla – třeba formou některé z reklamních kampaní – a kteří zatím neví, co si o kapesních počítačích mají myslet. Jsou vůbec k něčemu, jsou zrovna pro mne?

O čem tento článek není

Na počátku musím zmínit jeden problém v názvosloví, bez jehož objasnění by následujícímu textu možná nebylo dobře rozumět. Již před několika lety, kdy o kapesních počítačích jako budoucím fenoménu nepřemýšleli ani největší vizionáři, bylo u nás velké množství tzv. *digitálních diářů*. Měly displej, malou klávesnici a obsahovaly kalendář, adresář, poznámkový blok s úkoly, kalkulačku … byly poměrně levné.

Nechci snižovat možnosti těchto diářů, někomu můžou svojí jednoduchostí vyhovovat. Nesplňují však základní požadavky na funkce kapesních počítačů, a proto se jich tento článek netýká.

S kapesními počítači můžete všechny důležité informace nosit při sobě

O digitálních diářích tedy nepíši, článek je věnován *kapesním počítačům* – v našich podmínkách konkrétně kapesním počítačům s klávesnicí (Psiony, počítače HPC s Windows CE) nebo s dotykovým displejem (Palm&Piloty, PPC s Windows CE).

První porušení pravidel

Protože bych chtěl kapesní počítače co nejvíce popisovat jako celek, bez rozdělení na jednotlivé typy, učiním výjimku jen zde na začátku. Kapesní počítače se totiž liší způsobem ovládaní – mají buď klávesnici, nebo se ovládají perem. Díky klávesnici je možné některé kapesní počítače používat také pro efektivní mobilní pořizování dat, třeba delších textů, někdy dokáží nahradit i notebooky. Do počítačů do dlaně bez klávesnice je sice možné také zadávat data, ale určitě to často a rádi dělat nebudete.

Soustřeďte se!

Kapesní počítače slouží hlavně pro uchovávání informací. Tato věta je z celého článku snad nejdůležitější a charakterizuje hlavní funkci kapesních počítačů – umožňují, abyste u sebe měli v malé krabičce informace, které potřebujete. Tyto informace je možné snadno měnit a aktualizovat, lze je výhodně třídit (jak už to počítače umí), dá se v nich velice snadno orientovat.

To ovšem bylo možné také s digitálními diáři, ale informace v uzavřeném zařízení lze přirovnat k papírovému záznamníku, ze kterého každý rok ručně přepisujete adresy do nového dílu. Kapesní počítače jsou však bez výjimky (protože výjimky není možné označovat termínem kapesní počítač) propojitelné se stolními počítači a *umožňují vyměňovat si s nimi data.* Když pokročím ještě dále, *umožňují synchronizovat informace*!

Vykřičník za větou je na místě a jestli vám pointa stále ještě nedochází, čtěte dál. Když v kapesním počítači cokoli změníte (když tedy aktualizujete nějaké záznamy), při synchronizaci se změny projeví také v databázi na PC. A opačně – když s informacemi pracujete na stolním počítači, při spojení se automaticky všechny novinky přenesou do kapsy. Není zde místo pro pracné přepisování údajů a odstraní se i důvod potenciálních chyb. Praktická využití těchto zatím spíše teoretických úvah budou následovat, ještě si ale prosím přečtěte jeden odstavec mírně odtržený od života.

Důležitým znakem kapesních počítačů je jejich rozšiřitelnost a nemám tím na mysli přídavné paměťové karty nebo propojovací kabely – poukazuji na obrovskou nabídku softwaru. *Kapesní počítač si můžete přizpůsobit svým potřebám*, programy, které využijete, si do nich doinstalujete sami.

Ani kvantum teorie ale o problému neřekne tolik, co pár praktických příkladů. Sem s nimi.

Tik, tik, tik, tak

Teprve s kapesním počítačem mám dokonalý přehled o využití svého času, vím o všech naplánovaných akcích a protože svůj kapesní počítač pravidelně synchronizuji s daty firemního informačního systému, mohou moji kolegové zjistit, kdy nejsem zaneprázdněn, a smluvit si se mnou schůzku.

V organizaci času mají kapesní počítače před těmi nejlepšími a nejdražšími papírovými diáři ještě další výhody: papírový organizér vám nikdy nepřipomene sjednanou schůzku, ani vás ráno nevzbudí vaší oblíbenou melodií. Nehlídá za vás

nejrůznější události a výročí v rodině, s předstihem vás neinformuje o nutnosti zakoupit dárek.

Nebo úkoly: kdo si pamatuje všechno, co a kdy má udělat, kdo má dokonalý přehled mezi vlastními i zadanými úkoly? A co teprve adresář, ve kterém mám několik stovek osob a firem?

Shrňme to a přiznejme, že i kdyby kapesní počítače zvládaly pouze časově-organizační funkce, byl by to dostatečný argument pro jejich využívání. Ale ony umí ještě víc.

Záleží jen na fantazii

Potřebuji-li, abych měl možnost kdykoli nahlédnout do databáze obchodních partnerů čítající mnoho set položek, mohu s sebou buď nosit balík papírů – výjezdů z tiskárny, nebo si do kapesního počítače nainstaluji databázový program, do kterého seznam jednoduše nahraji. Totéž platí o textových dokumentech. Hodí-li se mít po ruce zákon, vyhlášku nebo jiný text, nahraji je do kapesního počítače (kompletní pravidla silničního provozu zaberou pouhých čtyřicet kilobajtů).

Další rozměr využívání kapesních počítačů otvírají jejich komunikační možnosti. O systému Avant-Go, pomocí něhož je možné do kapes stahovat aktuální informace, jsme podrobně psali v minulém čísle Mobilit. Kapesní počítače je ale možné propojit s některými mobilními telefony a přistupovat z nich na web, používat elektronickou poštu.

Po práci nastává čas pro zábavu a když vás nebaví honit po displeji ufony, nebo nemáte náladu na kvanta inteligentních her, kapesní počítače využijete jako efektivní nástroj při zaznamenávání výsledků golfových turnajů, karetních her, atletických výkonů …

Kdy využijete kapesní počítač?

Zopakuji nejdůležitější větu celého článku, podle které kapesní počítače *slouží pro uchovávání informací*. Jestliže si dokážete představit situace, kdy byste u sebe potřebovali mít důležitá data, se kterými byste mohli interaktivně pracovat (tím z výběru vypadají papírové dokumenty), dokázali byste kapesní počítače využít.

Není třeba se bát toho, že byste s kapesními počítači neuměli pracovat, jejich ovládání je velice jednoduché. Větší dilema asi budete řešit při pohledu na ceny kapesních počítačů. Ty stále nejsou spotřebním zbožím a vydání částky mnohdy překračující měsíční výplatu si každý dobře rozmyslí. Do rozhodování ale nesmíte zapomenout zahrnout velice špatně vyčíslitelnou položku – *svůj čas*, na který mají kapesní počítače velice příznivý vliv. ■

pro paní a dívky

Milé dámy, podívejte se nyní na tuto kapesní drobotinu svým pohledem. Většina z vás si jistě řekne, že přenosný počítač je jen zbytečně drahá hračka. Vlastně máte pravdu, vždyť kdo si lépe než vy pamatuje, kdy je potřeba jít nakoupit, kdy se děti vrací ze školy, nebo kolik platit za vodu? Nepotřebujete k tomu žádný počítač do kapsy. Ale existuje někdo, kdo jej mít musí. Někdo, kdo si nikdy nezapamatuje, kdy se vracíte ze zaměstnání, ani datum narozenin vaší matky. Pokud se mu při pohledu do katalogů lesknou očička a nápadně vás upozorňuje na všemožné (samozřejmě malicherné) výhody kapesních zařízení, pak se zamyslete: nebude lepší mít muže, který na nic nezapomene a místo přepínání televize na fotbalový zápas v průběhu Esmeraldy bude ťukat tužkou do svého počítače?

studenti a žáci,

kapesní počítač se dá s úspěchem použít jako nekonečný zdroj užitečných informací. Pokud se vám podaří kantora přesvědčit o faktu, že se jedná o obyčejnou kalkulačku, máte vyhráno. Můžete v ní mít třeba celá skripta i s obrázky. Ještě pozor na závistivé spolužáky, kteří by vás mohli prozradit.

Jsou součástí vašeho života výpočty? Tabulkové kalkulátory v kapesních počítačích se na vás těší. A co třeba elektronická kniha jízd, evidence návštěv čerpací stanice a analýza spotřeby paliva, správa rodinných financí, databáze českých hotelů a ubytovacích zařízení …? Vše mám v kapesním počítači.

digitální fotoaparát roku 1999

čtenářská anketa

Stačí, když z nominovaných digitálních fotoaparátů vybere ty nejlepší a uvedete, jaká společnost si podle vás zaslouží titul Značka roku 1999. Vybírejte pečlivě, protože digitální fotoaparáty, které zvítězí v jednotlivých kategoriích, budou zároveň cenami pro tři vylosované výherce!

Anketu *Digitální fotoaparát roku 1999* pořádá časopis Mobility spolu s webovým deníkem Grafika On-Line (www.grafika.cz), fotoaparáty do ankety nominovali jejich distributoři.

Mnohé fotoaparáty jsme v Mobilitách testovali, další podrobné testy naleznete na webových stránkách Grafika On-Line (www.grafika.cz/photo), většina fotoaparátů bude vystavena na veletrhu Invex. Pro základní přehled mnohou sloužit i následující krátké charakteristiky nominovaných přístrojů (jejich autorem je Petr Lindner).

Pravidla hlasování

Do slosování zařadíme všechny anketní lístky (lístek najdete na straně 16), které dostaneme do 25. října 1999.

Adresa redakce:
Mobility, Computer Press, nám. 28 dubna 48, 635 00 Brno-Bystrc

Hlasovat můžete také na webu Grafika On-Line – www.grafika.cz. Zde budou v průběhu listopadu vyhlášeny výsledky a výherci; přečtete si je také v Mobilitách 12/99.

fotoaparát roku 1999 pro domácí použití

Canon PowerShot A50
18 800 Kč bez DPH

Nový přístroj nižší třídy digitálních fotoaparátů Canon, je to nástupce modelu A5. Má velmi malé rozměry, hranaté kovové pouzdro, širokoúhlý zoom 28–70 mm (tady i dále uvádíme ekvivalenty k ohniskové vzdálenosti 35mm kinofilmu). Rozlišení snímacího čipu je 1 280 × 960 bodů, snímky aparát ukládá na kartu CompactFlash.
Kompaktní provedení řadí tento přístroj do kategorie vyspělých fotografických zápisníků pro každou příležitost.

Casio QV-5500SX
18 884 Kč bez DPH

Příjemně designérsky řešený kompaktní přístroj s optikou 36 mm a čtyřnásobným digitálním zoomem. Maximální velikost snímků 1 280 × 960 bodů, paměťovým médiem je karta CompactFlash. Fotoaparát disponuje některými netypickými funkcemi, jako je vícenásobná expozice, snímání v expoziční řadě, záznam krátkého videa.
Zajímavý přístroj pro průměrného uživatele.

Olympus C-830L
14 746 Kč bez DPH

Klasický kompaktní fotoaparát se snímacím prvkem s 1,3 milionu bodů. Má ergonomický design s posuvným krytem objektivu ohniskové vzdálenosti 36 mm. Snímky se ukládají na kartu SmartMedia, z fotoaparátu lze přímo tisknout na termosublimačních tiskárnách řady Olympus Camedia.
Fotoaparát je ideální pro vstup do světa digitální fotografie pro laiky a nepočítačovou veřejnost.

fotoaparát roku 1999 vyšší amatérské třídy

Agfa CL50
32 300 Kč bez DPH

Nový model Agfy opouští starší koncepci bez hledáčku. Má klasický, jen mírně odvážný design, vtipně je řešené podsvícení displeje za denního světla. Technologie PhotoGenie velmi dobře zvyšuje fyzické rozlišení snímacího čipu 1 280 × 960 až na 1 600 × 1 200. Objektiv má transfokátor 38–114 mm, obrazová data se ukládají na kartu SmartMedia. Agfa má tři způsoby měření expozice, lze nastavit expoziční režim s prioritou clony.
Úspěšný návrat Agfy do vyšší střední třídy klasicky řešených digitálních fotoaparátů.

Casio QV-7000SX
22 943 Kč bez DPH

Ergonomicky řešený digitální fotoaparát s objektivem otočným o 270 stupňů. Má optický zoom 32–64 mm doplněný čtyřnásobným digitálním zoomem, rozlišení 1 280 × 960 bodů. Fotoaparát ukládá snímky na paměťové karty CompactFlash, má moderně řešené ovládací prvky a volitelný režim expoziční řady.
Střední třída digitálních fotoaparátů.

Fujifilm MX-700
22 943 Kč bez DPH

Fotoaparát o velikosti krabičky cigaret, jeho tělo je netradičně řešené „na výšku". Má pevný objektiv 35 mm, paměťovou kartu SmartMedia, rozlišení 1 280 × 1 024. Většina ovládacích prvků je sdružená do otočného přepínače v kombinaci s tlačítkem typu joystick. Aparát se napájí lithiovým akumulátorem, nabíječka slouží zároveň jako síťový zdroj. Zajímavou funkcí je možnost ručního nastavení intenzity vestavěného blesku.
Fotoaparát střední třídy s originálním konstrukčním řešením v kapesních rozměrech.

Kodak DC 200 plus
16 990 Kč bez DPH

V současnosti jde o nejnižší model Kodaku. Má objektiv typu fix-focus s ohniskovou vzdáleností 39 mm, rozlišení je 1 174 × 884 bodů. Snímky ukládá na kartu CompactFlash ve třech volitelných stupních komprese. Kromě sériového rozhraní obsahuje také infračervený port. Přístroj má poměrně rozměrné plastové tělo, přehledně a ergonomicky řešené ovládací prvky.
Jednoduchý digitální fotoaparát typu „zamiř a stiskni".

Kodak DC 220
24 990 Kč bez DPH

Megapixelový fotoaparát (1 152 × 864) se širokoúhlým zoomem 29–58 mm. Má možnost pořizování zvukových poznámek, komunikuje přes sériové a infračervené rozhraní nebo přes port USB. Používá operační systém Digita Script, snímky zaznamenává na paměťové karty CompactFlash.
Přestupný model mezi nejnižší a střední třídou kompaktních digitálních fotoaparátů.

Kodak DC 240 + Premium Pack
34 990 Kč bez DPH

První model nové řady digitálních fotoaparátů Kodak s příjemným ergonomickým designem a líbivým šedostříbrným provedením. Má velmi rychlý start, rychlý motorový posun transfokátoru 39–117 mm. Snímací prvek má rozlišení 1 280 × 960 bodů, paměťová karta je typu CompactFlash. Fotoaparát se dodává s tzv. Premium Packem, kde je mimo standardní výbavu paměťová karta 16 MB, adaptér, druhá sada tužkových akumulátorů, brašna a spousta užitečného softwaru.
Digitální fotoaparát s uživatelsky přívětivým ovládáním, klasickým, ale líbivým a účelným designem.

Minolta Dimâge EX Zoom/Wide 1500
32 780 Kč bez DPH

Zajímavě řešený přístroj s odnímatelným modulem objektiv/snímací člen. V současné době jsou k dispozici dva moduly: zoom 38–115 mm a širokoúhlý objektiv s pevným ohniskem 28 mm. Přístroj kompaktních rozměrů je vybavený snímacím prvkem 1 344 × 1 008 bodů a nebývalým množstvím funkcí a snímacích módů. Data jsou ukládaná na kartu Compact Flash, do počítače se přenáší sériovým kabelem nebo rozhraním IrDA.
Kvalitní digitální fotoaparát vybavený pro každou příležitost s potencionální možností pozdější inovace snímacího prvku.

Olympus Camedia 2000 Zoom
32 779 Kč bez DPH

Špičkový model digitálních fotoaparátů Olympus s průhledovým hledáčkem. Má ergonomický design v příjemné kombinaci kov a plasty, přitom zachovává kompaktní rozměry. Objektiv s transfokátorem 35–105 mm snímá přes prvek s rozlišením 1 600 × 1 200 bodů, data ukládá na kartu SmartMedia ve třech stupních komprese nebo nekomprimovaně. Expoziční režimy kromě automatiky nabízí také prioritu clony nebo času. Je možné připojit externího blesk.

Kvalitní přístroj s poměrně rozsáhlou nabídkou uživatelských nastavení určený pro vážné zájemce o digitální fotografii.

Olympus Camedia C 21
27 041 Kč bez DPH

Dvoumegapixelová novinka Olympusu, asi nejmenší a nejlehčí digitální fotoaparát. Přesto má vysoké rozlišení snímacího čipu (2 miliony bodů), objektiv má však pevnou ohniskovou vzdálenost 38 mm a počet uživatelských funkcí je omezený. Napájí se dvěma akumulátory Li-Ion a měl by s nimi vydržet pracovat velice dlouho.
Digitální kompakt s vysokým obrazovým výkonem se zachováním nejdůležitějších funkcí pro běžné použití.

Ricoh RDC-5000
32 600 Kč bez DPH

Tento model opustil dosavadní koncepci přístrojů bez optického hledáčku s otočným objektivem. Je řešený jako klasický kompaktní fotoaparát, v duchu značky je obdařený kovovým pouzdrem. Objektiv zoom o rozsahu 38–86 mm předává obrazové informace snímacímu prvku o rozlišení 1 792 × 1 200 bodů. Praktická posuvná krytka displeje je spojená s hlavním vypínačem. Sériový port doplňuje rozhraní USB.
Nové konstrukční provedení v kombinaci s tradiční kvalitou slibuje záruku dobrých výsledků.

Yashica Samurai 2100DG
31 959 Kč bez DPH

Přístroj s vertikální konstrukcí umožňuje fotografovat jednou rukou. Snímač se dvěma miliony bodů ukládá obrazová data na kartu CompactFlash. Optický zoom 35–140 mm doplňuje čtyřnásobné digitální zvětšení. Fotoaparát napájí výkonný akumulátor Li-Ion.
Netradiční konstrukční řešení potěší příznivce videokamer.

fotoaparát roku 1999 nejvyšší amatérské třídy

Canon PowerShot Pro 70
42 614 Kč bez DPH

Poloprofesionální přístroj je vzhledem podobný jednookým zrcadlovkám, jedná se však o fotoaparát s průhledovým hledáčkem. Má špičkový objektiv 28–70 mm s rychlým a přesným zaostřováním. Snímací prvek 1 536 × 1 024 bodů poskytuje dokonale ostrý obraz, displej LCD je upevněn na otočném kloubu. Fotoaparát nemá vestavěný blesk, je konstruovaný pro použití systémových blesků Canon. Má dva paměťové sloty pro karty CompactFlash. **Velmi kvalitní fotoaparát mířící do sféry profesionálního použití.**

Kodak DC 260
34 990 Kč bez DPH

Fotoaparát vychází z typu DC 220 a oproti němu má vyšší rozlišení 1 536 × 1 024 bodů, optický zoom 38–115 mm s automatickým nebo manuálním zaostřováním. Umožňuje více uživatelských zásahů, jako je například vypnutí korekce bílého bodu. Má konektor pro připojení externího blesku, sériové a USB rozhraní, infračervený port, operační systém Digita Script. Snímky zaznamenává na karty CompactFlash.
Přístroj pro náročnějšího uživatele s potřebou manuálního řízení parametrů snímání.

Kodak DC 265, Premium Pack
49 990 Kč bez DPH

Nástupce modelu DC 260. Celkově byly zrychleny funkce fotoaparátu – zpracování a ukládání snímku, start přístroje, zobrazení na displeji. Přibyla možnost ukládání snímků bez komprese. Premium Pack obsahuje stejné komponenty jako u modelu DC 240.
Poloprofesionální model Kodaku, potěší zejména bezztrátové ukládání snímků.

Kodak DC 280
39 990 Kč bez DPH

Novinka vychází z modelu DC 240, má podobný design. Rozlišení se zvýšilo na 2,1 milionu obrazových bodů (1 760 × 1 168), optický zoom má rozsah 30–60 mm. Ve standardní výbavě je 20MB paměťová karta CompactFlash, sada akumulátorů a nabíječka. Fotoaparát má sériové a USB rozhraní.
Zástupce Kodaku s vysokým rozlišením a osvědčenou koncepcí přístroje.

Olympus Camedia 2500L
46 713 Kč bez DPH

Jednooká zrcadlovka s rozlišením 2,5 bodů (1 712 × 1 368), s optickým zoomem 36–110 mm. Má dva paměťové sloty – jeden pro CompactFlash, druhý pro kartu SmartMedia. Uživateli umožňuje rozsáhle zasahovat do tvorby snímku. Režim makro funguje již od dvou centimetrů! Fotoaparát má interní blesk, ale také standardní konektor pro připojení externího zábleskového zařízení.
Novinka Olympusu slibující vysoký obrazový výkon při výhodách konstrukčního provedení jednooké zrcadlovky a možnostech uživatelských zásahů do expozice.

dodavatelé nominovaných digitálních fotoaparátů

značka	distributor	telefon	web	Invex
Agfa	Quentin	(02) 33 35 55 85	www.quentin.cz	–
Canon	Canon CZ	(02) 57 18 02 00	www.canon.cz	A2 081
Casio	FAST	(02) 66 61 04 71	www.casio.cz	E B/008
Fujifilm	Fujifilm CZ	(02) 22 72 14 97	www.fujifilm.cz	–
Kodak	Foto-World	(02) 67 20 55 18	www.fotoworld.cz	D 016

značka	distributor	telefon	web	invex
Minolta	Minolta	(05) 74 35 97	www.minolta.cz	A2 088
Olympus	Olympus C&S	(02) 21 98 51 11 |	www.olympus.cz	B 038
Ricoh	Fomei	(049) 505 65 00	www.fomei.com	D 002
Yashica	YCP	(0618) 84 03 58	www.yashica.cz	–

starý nový telefon

Rostislav Kocman

Bosch 909 Dual je stále velmi dobrý přístroj, vždyť jeho předchůdci, od kterého se zase tolik neliší, jsme udělili ocenění Opravdová mobilita. Mobilní měřítka se ale změnila a přístroj, který byl před rokem na špici, je dnes jen dalším z řady velmi dobře použitelných telefonů. ■

Mobilní telefon Bosch 909 Dual

Pokud při pohledu na mobilní telefon *Bosch 909 Dual* někoho napadne, že jde o postříbřený model *908*, nebude daleko od pravdy. Tento telefon opravdu jen mírně inovoval rok starý model.

Jak už vyplývá z názvu, hlavní rozdíl spočívá v podporovaných sítích GSM, protože 909 zvládá kromě nejrozšířenější sítě GSM 900 také stále se rozšiřující GSM 1800. Druhou největší inovací je podpora času, která u staršího telefonu opravdu scházela. Bosch 909 Dual nyní zobrazuje datum i čas, pamatuje si tyto údaje u textových zpráv, u zmeškaných a také u odchozích hovorů. Nastavit lze také budíčky a připomenutí, telefon obsahuje i osobitý organizér.

Geny se nezapřou

Zájemce o nový mobilní telefon ale budou mnohem více než rozdíly mezi dvěma sourozenci zajímat funkce a vlastnosti tohoto modelu. Je malý, lehký a pěkný. Tlačítka přikrývá kryt, který však není aktivní – nezvedá ani nepokládá hovor. Příjemné je, že mluvit a ovládat základní funkce můžete i při sklopeném krytu. Pod poměrně velkým čtyřřádkovým displejem nacházíme čtyři funkční tlačítka, se dvěma z nich jsou spřažena i dvě tlačítka na boku.

Telefon umí všechno, co by měl správný mobilní telefon umět. Zastavím se jen u datové komunikace – Bosch 909 Dual má stejně jako jeho předchůdce integrovaný modem a pro přístup k datovým službám jej stačí kabelem propojit s notebookem a nainstalovat ovládací programy. Kabel a software je součástí balíčku Data Interface, který stojí 2 174 Kč bez DPH. Bosch se pro notebook tváří jako normální modem – můžete s ním přistupovat k Internetu, faxovat, posílat krátké textové zprávy z počítače a spravovat telefonní seznam na kartě SIM.

Bosch 909 Dual však zřejmě také zdědil výdrž při chodu na baterie, ačkoliv údaje výrobce tvrdí opak. Původní dva dny pohotovostní doby se v našem testu příliš neprodloužily a řádný úbytek energie můžete pozorovat po každém delším hovoru. Baterie se ale dobíjí přibližně dvě hodiny, a to je vzhledem k nižší výdrži dobrá zpráva.

Změnila se měřítka

Současné majitele telefonu Bosch 908 sice můžou přitahovat nové časové funkce, ale jako argument pro výměnu telefonu to stačit nebude. Noví zájemci by však už měli o uvažovat o nové verzi, protože budoucnost slyší na slovíčko *duální*. Možná by stálo za to počkat, jaký bude zcela nový telefon *Bosch 909 Dual S*, se kterým firma Bosch přijde v krátké době.

Když se Bosch 908 před rokem objevil na trhu, některé jeho funkce neměly konkurenty. Nový model 909 Dual by tuto pozici udržel ještě na počátku tohoto roku, ale dnes jsou ve stejné cenové hladině k dispozici telefony, které mají ještě více možností. Maličký a lehký je už téměř každý telefon, datové služby a integrovaný modem nejsou výjimkou, SIM Toolkit je dnes povinností.

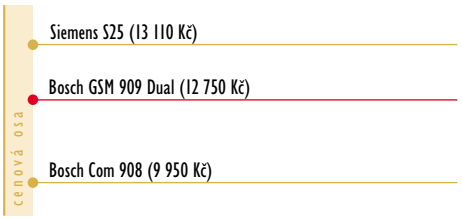

mobilní telefon

Bosch GSM 909 Dual

Zdroj: Robert Bosch odbytová, s. r. o.
Telefon: (02) 61 30 06 45
Web: www.bosch.cz
Cena: 12 750 Kč bez DPH
Parametry: 900/1 800 MHz, SIM Toolkit, data, fax, vestavěný modem, datum, čas, alarm, hmotnost 138 g, rozměry 112 × 50 × 19 mm, 27 vyzváněcích melodií, EFR, organizér

přehled notebooků na českém trhu – pokračování z čísla 9/99

výrobce	model, modelová řada	procesor	frekvence (MHz)	paměť RAM (MB)	paměť grafické karty (MB)	displej	pevný disk (GB)	CD-ROM	disketová mechanika	rozměry (mm)	hmotnost (kg)	další konektory	cena bez DPH	záruka	distributor	poznámky
Hewlett-Packard	Omnibook 900	Intel Pentium II	366	32	2,5	12,1" TFT	6,4	○	●	300×225×32	1,81	IrDA, USB, replikátor portů	75 918 Kč	1 rok	Hewlett-Packard	
Hewlett-Packard	Omnibook 4150	Intel Pentium II	300	64	2,5	14,1" TFT	4,8	●	●	328×254×356	2,99	IrDA, USB, replikátor portů	77 916 Kč	1 rok	Hewlett-Packard	
Hewlett-Packard	Omnibook XE2	Intel Celeron	333	32	2	12,1" HPA	4	●	●	311×249×40	2,9	IrDA, USB, replikátor portů	51 646 Kč	1 rok	Hewlett-Packard	
Targa	Traveller 650	Intel Celeron	300	64	4	13,3" TFT	4,3	●	●	310×252×32,9	2,4	IrDA, USB, replikátor portů	79 990 Kč	3 roky	Actebis Computer	❶
Targa	Road Warrior 770	Intel Celeron	300	32	4	13,3" TFT	4,3	●	●	316×256×42,0	3,2	IrDA, USB, replikátor portů	71 990 Kč	2 roky	Actebis Computer	❶
Targa	Traveller 800	Intel Pentium II	300	32	4	12,1" TFT	4,3	●	●	297×225×28	1,9	IrDA, USB, replikátor portů	81 990 Kč	3 roky	Actebis Computer	❶

Poznámky: ❶ cena včetně tašky

Distributoři: **Actebis Computer** – (02) 33 09 06 53, www.actebis-sro.cz • **Hewlett-Packard** – (02) 61 30 73 10, www.hp.cz

Ceny všech produktů jsou koncové. V tabulce jsou uvedeny základní sestavy.
Pokud existuje stejný notebook s různými parametry, uvádíme nejlevnější model. V seznamu dalších konektorů nejsou sériový a paralelní port, které považujeme je za standard.

tři na cesty

Marek Lutonský

Je to móda, nebo tudy směřuje další vývoj přenosných osobních počítačů? Takřka zároveň představilo několik nejdůležitějších producentů notebooků své novinky, které mají zdánlivě neslučitelné vlastnosti: maximální možný výkon a současně co nejmenší rozměry. V tomto testu představíme notebooky Acer TravelMate 332T, Toshiba Portégé 3110CT a Compaq Armada M300. Na další Mobility čeká Dell Latitude CS.

Acer TravelMate 332T

Ergonomický

Acer TravelMate 332T

Acer měl jeden z prvních prototypů řady třistatřicet už v březnu na CeBITu. Notebook ale nebyl prezentován spolu s ostatními, stál opuštěn v prostorách pro personál a dostali se k němu jen pozvaní. O ničem nepište, nic konkrétního vám nemůžeme říci, tvrdili tajuplní zástupci Aceru.

Půdorys notebooku má nachlup stejné rozměry jako formát A4. Protože je jeho průměrná tloušťka slabých 24 mm, velice snadno se vejde do běžné brašny s dokumenty a hmotnost 1,8 kg jí příliš nepřitíží. Kdo má notebook, nemusí nosit papíry a ocení, že Acer k této řadě standardně dodává praktickou koženou taštičku.

I když je šasi notebooku vyrobeno z plastu, vypadá dostatečně robustně, stříbrný kryt displeje s úhlopříčkou 12,1 palců a rozlišením 800 × 600 (toto rozlišení mají i ostatní notebooky) se při namáhání ani nehne. Vybavení vstupními a výstupními konektory je standardní, Acer má navíc interní modem, najdeme zde ale stejně jako u ostatních testovaných notebooků jen jeden slot pro PC karty. Tento model je na rozdíl od jiných notebooků značky Acer ochuzen o replikátor portů a o dokovací stanici. Disketová a CD-ROM mechanika jsou externí a Acer je netradičně sloučil do jednoho modulu. To je velice šikovné – čím méně krabiček s sebou musíte nosit, tím lépe pro vás.

Je hezké, že Acer nešetřil na klávesnici, která má téměř standardní rozměry, a i když jde o klávesami vyplněný obdélník bez mezery oddělující jednotlivé bloky, píše se na ní velmi dobře. Dokonce klávesy Windows najdeme na obvyklém místě a nemusíme je hledat. Kurzor je ovládán touchpadem a mezi jeho obvyklými dvěma tlačítky se objevilo ještě jedno kolébkové pro rolování v internetovém prohlížeči.

Když jsme v Mobilitách 6/99 notebooku *Acer TravelMate 722TXV* naměřili čtyřhodinovou výdrž při chodu na baterie, mysleli jsme, že jde o výjimečně optimalizovaný stroj. Ale Acer TravelMate 332T vydržel při testu BatteryMark tři hodiny a deset minut. I když je to méně, není možné zapomenout na to, že jde o počítač úplně jiné třídy, u které jde také o nadprůměrnou hodnotu – však Acer také ve srovnání výdrže s dalšími notebooky vítězí.

Další parametry najdete v tabulkách, ale více než parametry je možná důležitý subjektivní pocit – ten jsem z Aceru TravelMate 332T měl opravdu dobrý.

Elegantní

Toshiba Portégé 3110CT

V Mobilitách 1/99 jsme psali o notebooku Toshiba Portégé 3010CT. Kdybyste jej postavili vedle novinky Portégé 3110, nespatříte rozdíl. Změny jsou totiž hlavně uvnitř: tento stroj obsahuje Pentium II 300 MHz, má více paměti, modem, síťovou kartu a rozdíly jsou také v příslušenství. Displej byl vyroben s použitím nové polysilikonové technologie – může tak být mnohem tenčí a menší počet konstrukčních prvků by měl znamenat lepší ochranu proti mechanickému poškození.

Toshiba Portégé je ze všech tří notebooků nejelegantnější. Práci designérů je třeba ocenit, ať je notebook zavřený nebo otevřený. Díky pouzdru z hořčíkové slitiny je připraven i na méně citlivé zacházení, kterému se při přenášení někdy úplně nevyhneme.

Toshiba Portégé 3110 je na manipulaci připraven velice dobře, jeho rozměry a hmotnost jsou natolik malé, že se vejde do každé brašny.

Miniaturní rozměry ale bylo třeba něčím zaplatit, a proto je klávesnice menší, než by se hodilo pro úplně pohodlné psaní. Velký vliv na ergonomii má kromě menší velikosti kláves také jejich dosti malý zdvih. Toto je ale daň za miniaturizaci a je třeba se s ní smířit.

Na rozdíl od Aceru na Portégé najdeme jen konektory pro zvukový vstup a výstup, USB, modem a infračervený port. Další konektor slouží pro připojení replikátoru portů; v něm už jsou všechna rozhraní, která by správný notebook měl mít. Netypicky je zde také nesmírně užitečný konektor pro připojení do počítačové sítě, není potřeba PC karta. Pro externí disketovou mechaniku najdeme na notebooku další přípojku, mechanika CD-ROM, která je v ceně, se připojuje prostřednictvím rozhraní PCMCIA. U Portégé 3110 by se určitě hodily dva sloty pro PC karty. Když jeden okupuje mechanika CD-ROM, potom například ovladače jiné PC karty z cédéčka nenainstalujete.

Toshiba zvolila jiný přístup než ostatní, jejichž notebooky obsahují všechny potřebné porty už na svém těle. Je sice výrazně menší, ale kdo chce na cestách komunikovat jinak než prostřednictvím vestavěného modemu, musí s sebou tahat další zařízení, další kabely.

Pochválit musím program pro nastavení řízení spotřeby. Toshiba se nespoléhá na možnosti Windows, ale má svoji vlastní utilitku, která dokáže nastavit pro různé módy výkon procesoru, jas a interval vypínání displeje, vypínání pevného disku … Tyto parametry ale mohou být navíc řízeny v závislosti na tom, jak moc je vybitá baterie. Je třeba možné nastavit, že notebook s nabitým akumulátorem pojede naplno a jak se bude kapacita baterie snižovat, bude slábnout i výkon.

S vypnutým řízením spotřeby notebook vydržel dvě hodiny a dvacet minut. Když jsme nastavili snížený výkon procesoru a menší jas displeje, výdrž se prodloužila na bez deseti minut tři hodiny. S vhodným nastavením vypínání prvků s největší spotřebou (displej a pevný disk) by se doba provozu na baterie mohla ještě zvýšit.

Střízlivý

Compaq Armada M300

Písmeno M v názvu notebooku Armada M300 znamená „mobility“ a pro přenositelnost udělal Compaq snad vše. Notebook je celý vyroben z hořčíkové slitiny a i při své subtilnosti je dokonale pevný. Magnézium není jen reklamní prvek – ani robustní plastové notebooky nevydrží tolik co střízlík z magnézia. Armada M300 má také lepší odvod tepla a ve srovnání s Acerem a Toshibou se zahřívá jen minimálně. Tyto notebooky doslova pálily a kdo na to nebyl připraven, při dotyku skoro ucukl.

Design Armady je velice střízlivý, a jestli máte slabost pro hranaté notebooky, bude se vám líbit (je to detail, ale velice pěkně je vyřešen kryt displeje, na kterém jsou netypicky vertikální nápisy). Baterie je externí, odnímatelná a má válcový tvar. Zatímco v běžné poloze kryje arzenál všech důležitých portů, po otočení na kloubu poslouží jako stojánek – na mírně naklopené klávesnici se lépe píše. Slot pro PC kartu je zde také pouze jeden a jeho poloha souvisí s kuriózním, trochu nepříjemným jevem – je pod ním totiž umístěn reproduktor. S PC kartou GSM se téměř nedalo pracovat, však znáte ty zvuky, když mobil položíte vedle reproduktoru. Když jsem připojil síťovou PC kartu, slyšel jsem každý přenesený kilobajt.

S M300 dostanete jen disketovou mechaniku připojitelnou kabelem. Když chcete víc, musíte sáhnout po dokovací stanici. Nechám na uvážení, jestli je lepší varianta s mechanikami ve formě modulů (Acer, Toshiba) nebo varianta s dokovací stanicí. Kompatibilita Armady M300 s ostatním příslušenstvím Compaqu je ale výhodná pro firemní použití.

Model, který jsme měli k dispozici na test, ještě neobsahoval interní modem a síťovou kartu. Tyto prvky jsou ve formě karty Mini PCI, na kterou se zatím ještě čekalo. Nyní by již měla být za příplatek k dispozici.

Postěžovat si musím na nearetovaný vypínač, který ční na boku notebooku. Když o něj zavadíte, počítač se vypne – katastrofa. Myslel jsem si, že notebooky s takovou vadou, které by mohl zabránit jednoduchý mechanický prvek nebo softwarové řešení, se už nenabízejí.

Na klávesnici Armady se velice dobře píše, snad nejlépe ze všech testovaných notebooků. Výtku mám jen k umístění kláves Page Up a Down uprostřed horní řady. To je naprosto unikátní a nepříliš dobře použitelné řešení.

Compaq k tomuto notebooku nabízí operační systém Windows 95 nebo Windows NT 4.0. Z pětadevadesátek jsem měl trochu rozpačitý pocit (když jsou na spadnutí Windows 2000), ale Compaq asi nechce opouštět systém, se kterým má své počítače dokonale sladěn.

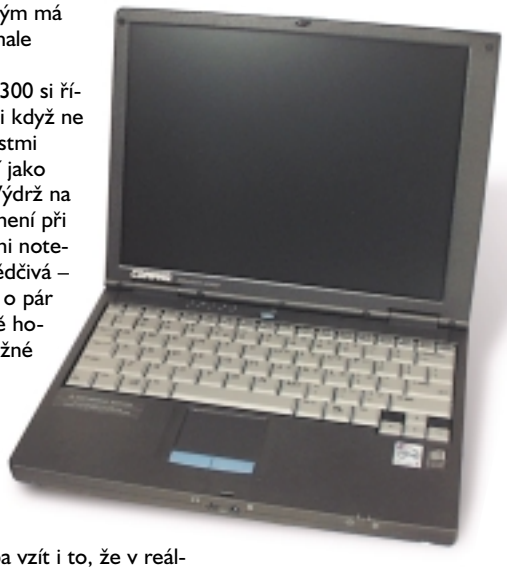

Také Armada M300 si řídí spotřebu sama, i když ne s takovými možnostmi vlastního nastavení jako Toshiba Portégé. Výdrž na standardní baterii není při srovnání s ostatními notebooky příliš přesvědčivá – Armada vydrží jen o pár minut déle než dvě hodiny. Není sice možné zapomenout na existenci vícečlánkové baterie nebo další baterie, kterou lze vložit do dokovací stanice, v úvahu je třeba vzít i to, že v reálném provozu notebook vydrží o něco déle, než ukáže benchmarkový test … přesto je zjištěná výdrž krátká.

Kromě testovaného modelu je k dispozici ještě méně výkonný notebook s procesorem Celeron 333 MHz. Jeho cena, která je včetně dokovací stanice, je velmi příjemná.

Nejtenčí výběr

I když každý testovaný notebook vypadal jinak, celkově jsou si dosti podobné. Podle čeho se rozhodovat? U notebooků, které jsou určeny pro mobilní použití, kladu na nejvyšší hodnotící příčku výdrž na baterie – při tomto hodnocení trochu zaostává Compaq. Zároveň však chci, aby práce byla co nejpohodlnější – Acer má největší displej a velice dobrou klávesnici (nezapomeňme také na nejdelší výdrž při chodu na baterie). Důležitá je i velikost, kde dominuje Toshiba, robustnost a odolnost, která je vlastní Compaqu, a rozšiřitelnost společná oběma těmto notebookům.

Konečné slovo možná může mít cena, ve které s přihlédnutím k výkonu bezkonkurenčně vede Acer. Na poslední chvíli jsme se dověděli, že se u nás nebude nabízet testovaný model Acer 332T, ale výkonnější stroj 333T s procesorem Pentium II 400 MHz. Tomuto notebooku také uděl lujeme ocenění Opravdová mobilita. ■

Tři vedle sebe

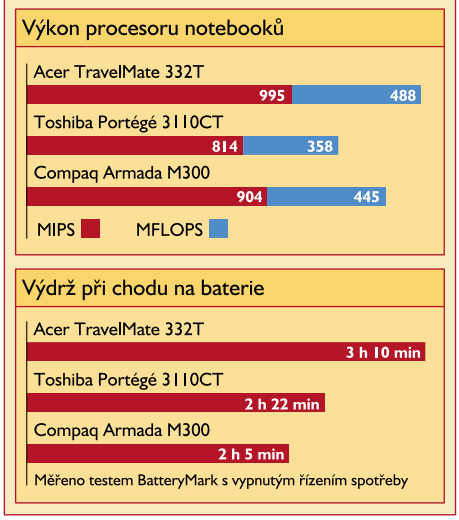

	procesor	paměť	pevný disk	displej	rozměry	objem	hmotnost	cena bez DPH
Acer TravelMate 332T	Pentium II 366 MHz	64 MB	6 GB	12,1" (800×600)	289×218×25 mm	1 575 cm³	1,8 kg	v ČR se nebude prodávat
Acer TravelMate 333T	Pentium II 400 MHz	64 MB	6 GB	12,1" (800×600)	289×218×25 mm	1 575 cm³	1,8 kg	84 990 Kč
Toshiba Portégé 3110CT	Pentium II 300 MHz	64 MB	6 GB	10,4" (800×600)	257×218×20 mm	1 120 cm³	1,4 kg	99 900 Kč
Compaq Armada M300	Pentium II 333 MHz	64 MB	6 GB	11,3" (800×600)	264×229×23 mm	1 390 cm³	1,4 kg	108 000 Kč + 12 500 (dokovací stanice) ❶

❶ k dispozici je také model s procesorem Celeron 333 MHz a pevným diskem 4 GB a dokovací stanicí za cenu 84 980 Kč

tři slovníkové hříčky

Tomáš Baránek

Ideální příruční slovník by – podle mne – neměl být skoro vidět, mohl by se tedy schovávat v mobilu, v náušnici či hodinkách. Mělo by mu stačit ovládání hlasem nebo prostým ukázáním neznámého slova v textu. Když by našel více překladů, zeptal by se na kontext, nebo by si ho zjistil sám. Pak by nabídl nejpravděpodobnější variantu překladu. Ve volných chvílích by mne zkoušel ze slov, která si za nic nemůžu zapamatovat. No, a teď zpátky do reality. V krátkém testu dnes představíme tři zástupce malých elektronických slovníků (překladačů) *Language Teacher*, které naslouchat neumějí, ale mluví.

Bezpapírový slovník do kapsy

Jde o zařízení podobná elektronickému diáři s klávesnicí, displejem a malým reproduktorem. Plní však funkci slovníku (v našem případě anglicko-českého a naopak) s rychlým vyhledáváním, zkoušením znalostí a také s klasickými funkcemi diáře. Klávesnicí jsou vybaveny dva ze tří, ten třetí je trendový a ovládá se perem. Všechny tři měly několik společných vlastností:

- jednoduchý displej;
- databázi 475 000 slov;
- idiomy, fráze a nepravidelná slovesa;
- možnost ukládání nových slov;
- možnost propojení s počítačem.
- kalendář, převod měr, přepočet valut, světové časy, hodinky, kalkulačku.

Samotný slovník, kde je samozřejmě podstatně méně hesel než zmíněných „slov“, je obtížné hodnotit. Při běžné práci se středně náročným textem jsem nenarazil na žádný pojem, který by slovník neobsahoval. Na druhé straně: jednak kvůli omezení velikostí displeje, ale také pro strohé uspořádání výkladové části obsahující pouze seznam možných překladů, je práce profesionálního překladatele s tímto slovníkem nemožná.

Ocenil jsem možnost vyhledávání pouze podle začátku slov nebo s užitím konvence „?“ a „*“. Při porovnávání rychlosti ručního vyhledávání pomocí běžného papírového čtyřsvazkového slovníku s vyhledáváním pomocí produktů Language Teacher jsem došel k průměrné úspoře asi 15 % času ve prospěch digitální revoluce.

Malý do náprsní

Nejmenším a nejlevnějším slovníčkem je *ECz200D*. Obsahuje 128 kB volné paměti pro diářová data a pro vlastní hesla uživatele. Nemá hlasový výstup ale můžete s ním hrát oběšence – to je jediný způsob „zkoušení“, který poskytuje. Cena 4 790 Kč je sice nejnižší ze všech tří modelů, ale srovnatelný papírový slovník koupíte za méně než pětinu, i když vám prohne aktovku.

Kdybychom chtěli komunikovat s PC a využívat dvoustovku i jako diář spojený s počítačem, už se bilance trochu spravuje, ale to by nesměl nezbytný PC-LINK stát navíc 1 850 Kč. V této relaci se již začínají pohybovat kapesní počítače.

Učitel do ruky

Language Teacher Ecz5000T je o řád výše. Jeho volná paměť je menší (64 kB), ale slovník umí navíc anglickou gramatiku (tedy v podobě příručky), zkoušku TOEFL bez ústní části, má hlasový výstup, komunikuje i pomocí infraportu a je k němu možné připojit sluchátka.

Stručně řečeno: funkcemi není špatný pro studenta angličtiny hlavně proto, že má funkci zkoušení – teď ale mám na mysli zejména funkci „náhodná slova“. Užitečnost testu TOEFL v této kapesní podobě nedokážu plně posoudit, ale s ohledem na velikost displeje se mi zdá, že je mnohem praktičtější zaplatit si kurs nebo si dokonce jen koupit učebnici. Ecz5000T totiž stojí tvrdých 8 990 Kč.

Dotek jazyka

Nejhezčím a nejdražším je model E760T. Jeho design je oblý, ale hranaté neuráží, ovládání má výhradně dotykové. Přístroj má 128 kB paměti pro vlastní data, srozumitelně „mluví“, má infraport a mechanické ovládání hlasitosti. Chybí mi u něj však zkoušení. Vyťukávání slov pomocí pera je kupodivu stejně rychlé jako při ťukání na klávesnici, takže E760T poskytuje také o 15 % rychlejší vyhledání než v papírovém slovníku. Za cenu 7 790 Kč bude přímým konkurentem levných kapesních počítačů s programovým vybavením na bázi slovníku.

Copak se zákazník opravdu nepotřebuje učit?

Naprosto nepochopím – a týká se to všech tří modelů, ale i dalších produktů této třídy – proč mají tak slabě propracovány funkce učení a zkoušení. Databáze tolika slov přímo vybízí k vytvoření aktivního slovníku, který by si pamatoval slabá místa uživatele a šetřil tak jeho čas nabízením pouze těch nejproblematičtějších slov. Pro tvorbu a oživování slovní zásoby snad neexistuje lepší způsob! Naopak, pro rozvíjení plynulé mluvené řeči a znalostí gramatiky se zase nejvíce hodí přímá metoda: mluvení s živým mluvčím. V tomto světle se dívám na tři produkty z rodiny Language Teacher jako na dobře míněnou počáteční snahu nabídnout alternativu tištěným slovníkům s něčím navíc. Věřím však, že ceny těchto produktů klesnou a přibudou nové potřebné funkce. ■

kapesní překladače

Language Teacher

Zdroj: Ectaco Česká
Telefon: (02) 90 05 07 06
Web: www.ectaco.com
Ceny:

Language Teacher Ecz200D	3 926 Kč bez DPH
Language Teacher Ecz5000T	6 139 Kč bez DPH
Language Teacher E760T	6 549 Kč bez DPH

České zastoupení společnosti Acer uvedlo na náš trh **nový notebook Acer TravelMate 512DX** s procesorem Intel Celeron 366 MHz, 32 MB RAM a pasivním displejem 12,1". Další **novinkou je Acer TravelMate 517TE** s procesorem Intel Pentium s frekvencí 366 MHz, 64 MB RAM a aktivním displejem 13,1". Ceny dalších notebooků Acer se snížily. I když zastoupení Aceru pracuje v ČR teprve rok, notebooky této značky jsou u nás třetí nejprodávanější.

Nový notebook představil také Dell. Latitude CS je osazen v současnosti nejvýkonnějším procesorem pro notebooky – Intelem Pentium II na 400 MHz. Základní paměť má kapacitu 64 MB, pevný disk pojme 4,8 GB dat. Volitelně je možné dokoupit mechaniku DVD, LS-120 nebo druhý pevný disk. Hmotnost notebooku Dell Latitude CS je pouhých 1,95 kg, výška 29 mm.

Další notebook do třetice, tentokrát od Umaxu – jmenuje se ActionBook 210H, obsahuje disketovou i CD-ROM mechaniku, pasivní 12,1" displej, operační paměť 32 MB a procesor Intel Celeron 333 MHz. Ještě zajímavější je ale velmi nízká cena – 39 990 Kč bez DPH. Distributorem notebooků Umax je v České republice společnost Conquest.

Svoje zastoupení v České republice otevřela společnost Packard Bell – NEC. V nabídce této společnosti náš časopis zajímají především kapesní počítače a notebooky značky NEC, výrobky se značkou Packard Bell jsou určeny spíše čtenářům Computeru. Do čela českého zastoupení byl jmenován Jiří Šamonil, který v minulosti pracoval ve společnostech Texas Instruments a BULL.

Zájemci o vypalování CD-R nebo CD-RW na noteboocích můžou vyzkoušet **externí vypalovací mechaniku CDRW Traveller 4/4/20**, kterou nabízí společnost Kobe. K notebooku (nebo PC či Apple) se dá připojit prostřednictvím paralelního kabelu, PC karty nebo rozhraní USB.

Česká námořní rallye (SVEA Cup) je mistrovstvím České republiky závodních plachetnic Elan 33/31. Letošní ročník je už třetí a uskuteční se u pobřeží Chorvatska. Zúčastní se ho přes čtyřicet závodních a čtyři doprovodné lodě; jedna posádka je složena z handicapovaných sportovců. Mobility tato akce nezajímá kvůli své romantice a dobrodružství, ale proto, že organizátoři využívají mobilní techniku. Pro zpracování mezivýsledků budou sloužit kapesní počítače Psion Series 5mx s mobilními telefony Siemens S25. Dobře poslouží i notebooky s připojeným přijímačem GPS Magellan a opět mobilními telefony. Pro místa, kde nebude signál GSM, budou mít organizátoři k dispozici i satelitní telefony Iridium a systém ORBCOMM. Přenosy závodních dat budou probíhat ve formě textových zpráv, zpravodajství bude do České republiky doručeno přes Internet. Protože na moři nikdo nenajde elektrickou zásuvku, prověří tento etapový závod schopnosti mobilní techniky obstát ve skutečně náročných podmínkách. Více informací naleznete na stránkách Mobilit nebo adrese www.yachting.cz/rallye.

DETAILY

vyhraněným osobnostem

Marek Lutonský

Produkty, které v Mobilitách testujeme, míváme k dispozici obvykle poměrně krátkou dobu. Během ní můžeme zhodnotit jejich parametry, ovládání… nemůžeme však důkladně posoudit vlastnosti, které souvisí s delším provozem zařízení, nemůžeme zjistit některé skutečnosti, které vyjdou najevo až při praktickém používání přístroje. Nyní se v Mobilitách budete setkávat s novou nepravidelnou rubrikou Detaily, *ve které popíšeme mobility, které prošly dlouhodobým, několikaměsíčním praktickým testem.*

Mobilní telefon Ericsson T18

Recenzi telefonu *Ericsson T18* jste si mohli přečíst v Mobilitách 6/99. Tehdy to byla úplná novinka, se kterou Ericsson odstartoval řadu svých nových produktů. Nebudu se již vracet ke všem funkcím a možnostem tohoto telefonu, pojďme se podívat na to, čím mne T18 za pár měsíců společného života potěšil, nebo naopak zklamal.

Švédský výrobce tomuto telefonu nevěnoval nový design a raději vsadil na osvědčené tvary svých starších mobilů. Přesto si nemyslím, že to byla chyba. Ericsson T18 už dnes sice neohromí svým designem, na funkčnosti mu ale stará lisovací forma nic neubrala.

Víte, že mluvíte do kanálku?

Velikost a hmotnost telefonu je podle mého názoru přesně taková, abyste poznali, že z kapsy cosi vypadlo, ale na druhou stranu uživatele ani příliš nezatíží a jeho oblek nevyboulí. Výborný je kryt tlačítek, díky kterému nehovoříte do větru, a protože je navíc aktivní, slouží také pro příjem a ukončování hovoru. Kryt je pouze plastový výlisek s kanálkem, který vede zvuk k mikrofonu ve spodní části těla telefonu – to je velice výhodné, protože případná výměna této drobné pohyblivé části, které nejvíce může hrozit zničení, nevyprázdní peněženku.

Telefon ale zatím potvrzuje legendu o nezničitelných Ericssonech. Nechovám se k němu sice nijak macešsky, přesto byl ale několikrát donucen okusit sílu gravitace. Po upevnění baterie, která se při dopadu uvolnila, stačilo telefon zapnout a nikdo by nepoznal, že se s ním něco stalo. Po několikaměsíčním používání není u T18 znát žádné zvětšení vůle mezi jednotlivými částmi, žádný spoj nevrže, telefon je stále velice bytelný a předpokládám, že takový zůstane i nadále.

T9 trochu jinak

Slyšel jsem hodně stesků na malý displej T18. Pokud jej srovnávám se současnými trendy, musím souhlasit, displej opravdu není největší, ale pokud je měřítkem použitelnost, není proč si stěžovat. Tři řádky i při používání textových zpráv, u kterých je potřeba velkého displeje nejmarkantnější, stačí. Vynikající je způsob psaní textových zpráv, kdy lze pomocí tlačítek pro ovládání hlasitosti jedním dvojhmatem napsat jakékoli písmeno. Tlačítka sama jsou poměrně tuhá a je potřeba tisknout je větší silou. Prostředí telefonu je dosti spartánské. T18 má velice mnoho funkcí a možností, ale dokáži si představit, že když je bude hledat zastánce grafických menu telefonů, jako má například Nokia, nebude úplně ve své kůži. Osobní vkus je při výběru telefonu důležitý a nenajde se přístroj, který by vyhovoval každému.

Na dva, na tři…

Ericssony se nikdy nemohly chlubit velkou pohotovostní dobou. Také u T18 je jen průměrná, telefon většinou vydrží dva až tři dny s běžným telefonováním a vypínáním na noc. Není to mnoho, ale je zde jedna věc, na kterou se při posuzování spotřeby často zapomíná – baterie T18 se asi za dvě hodiny dokáže dobít na plnou kapacitu. Co je lepší? Telefon, který vydrží týden a nabíjí se celou noc, nebo tato varianta? Nedokáži rozhodnout.

U T18 dosti často využívám hlasové vytáčení, které je skvělé třeba v autě, kdy telefonuji se sluchátkem v uchu. Vynikající je vibrační vyzvánění a jeho snadná aktivace jedním tlačítkem; lehce jsem si zvykl na háček – bezzubého krokodýlka, kterým se T18 pevně drží mého opasku. Přivítal jsem také budík se zvukem, který opravdu přinutí vstát a ocenil jsem možnost vytvoření čtyř vlastních melodií a přiřazení speciálních vyzvánění konkrétním osobám.

Při výběru mobilního telefonu hraje kromě seriózních měřítek velice podstatnou roli také osobní vkus. Pokud je vám je mrňous Ericsson T18 za 12 300 Kč bez daně sympatický, v prodejně jste si jej dostatečně osahali a seznámili se s jeho možnostmi, po čtyřměsíčním používání mohu prohlásit, že s ním budete spokojeni. ■

komunikační eso

Rostislav Kocman

Multifunkční PC karta WaveXA

Snem mobilního uživatele notebooku je mít odkudkoli přístup ke svým datům. Uživatel se chce ve firmě připojit k počítačové síti, může využít připojení přes klasickou telefonní linku, linku ISDN, připojení prostřednictvím mobilního telefonu.

Uživatel, který má notebook, mobilní telefon a spoustu času tráví na cestách, s sebou může nosit buď čtyři jednoúčelové PC karty, několik vícefunkčních, nebo si pořídí jednu multifunkční kartu *WaveXA*.

Spojení kdekoli

V pouzdru najdeme kromě vedle nijak rozsáhlého návodu především kabely s konektory. Pro uvedení do provozu stačí kartu zasunout do počítače a správně ji nainstalovat … to ale může být pro méně zkušené uživatele oříšek. Zatímco u jednoho notebooku (s Windows 98) proběhla instalace bez problému, u jiného stroje (s Windows 95) trvalo delší dobu, než jsme kartu zprovoznili. Ale až bude karta WaveXA uvedena do prodeje, měly by být všechny ovladače, které byly příčinou problémů, už v pořádku.

Síťová část je postavena na standardu Ethernet, kde už není co vylepšovat. Klasické modemy už svého vrcholu také dobyly – s touto kartou můžete komunikovat rychlostí 56 kb/s protokolem V.90. Mnohem zajímavější je modem pro sítě ISDN. Oproti klasickému modemu je zde sice zrychlení jen o 8 kb/s, ale komunikace probíhá po plně digitálních linkách a je velmi stabilní. Pro případy, kdy není k dispozici žádná síťová nebo telefonní zásuvka, je tady ještě kabel pro mobilní telefon. V testu jsme měli kabel s konektorem pro telefony Nokia 5110/61xx, k dispozici jsou i kabely pro jiné telefony. Za komfort neomezeného pohybu s připojením k Internetu ale platíte velmi nízkou rychlostí – v našich sítích GSM je zatím možné využívat jen rychlosti 9,6 kb/s.

Ani ji nevytahujte

Tuto multifunkční kartu bych doporučil těm, kteří se pohybují v dosahu pevných telefonních linek, v kanceláři se připojují do lokální sítě a na cestách se občas dostanou do situací, kdy je třeba získat nebo odeslat aktuální data mobilním telefonem. Cena této multifunkční karty (předpokládá se 10 500 Kč bez DPH) je nižší, než kdybyste si pořídili čtyři jednoúčelové PC karty … navíc odpadnou potíže s častým přepojováním, stačí vyměnit jen kabel a karta automaticky začne pracovat s jiným komunikačním médiem. ■

cenová osa

- kombinovaná karta Option (16 480 Kč)
- Xircom RealPort (11 105 Kč)
- WaveXA (přibližně 10 500 Kč)

multifunkční PC karta

WaveXA

Zdroj: 100Mega Brno
Telefon: (05) 45 21 66 50
Web: www.stombrno.cz
Cena: dosud nebyla stanovena
Parametry: analogový modem (V.90, 56 kb/s), modem ISDN, modem GSM, síťová karta Fast/Ethernet, možnost měnit komunikační médium za chodu, PC karta typu II

mobiliář

I když je společnost Iridium LLC v problémech, ještě to neznamená, že její telefony nefungují. Právě naopak – přesvědčili se o tom **záchranáři v Turecku, kteří používali** 25 satelitních telefonů Iridium.

Společnost Point.X, výhradní dovozce kapesních počítačů Psion, **dokončila plnou lokalizaci nového Psionu Series 5mx**. Zákazníci, kteří si zakoupili přístroj s tzv. *malou češtinou,* dostanou upgrade e-mailem nebo od svého prodejce zdarma.

Kodak zařadil do své nabídky další příslušenství pro digitální fotoaparáty. Nejdůležitější je zřejmě paměťová karta CompactFlash s kapacitou 64 MB. Data z ní můžete do počítače snadno dostat prostřednictvím čtečky karet připojitelné přes port USB. Pro prokázání místa, kde byla fotografie pořízena, slouží sada pro připojení přijímače GPS Garmin 3. Lepší fotografie se dají pořídit kvalitnějšími čočkami a všechno je možné uložit do nové tašky, která by měla odolat každému počasí.

Dobrá zpráva pro majitele notebooků řad Toshiba Satellite, Tecra 8000 a Portégé 7020 – už se nemusí obávat případného postihu za používání neschválených telekomunikačních zařízení. **Interní modemy v těchto noteboocích totiž získaly homologaci ČTÚ**. Modem bez homologace by se vůbec neměl používat, přestože se to stále u většiny notebooků všech značek děje.

Společnost Quentin začala na náš trh dodávat produkty společnosti Newer Technology. Jde především o výrobky pro rozhraní USB – převodník z rozhraní USB na SCSI, čtečku paměťových karet (CompactFlash i SmartMedia), huby USB a počítačové karty.

Zájemci o sady s předplacenými kartami Twist si je nyní můžou **koupit i prostřednictvím Internetu** na stránkách RadioMobilu. Platit zatím lze jen dobírkou a drobnou nevýhodou je chybějící možnost zvolit si z několika telefonních čísel. V běžném obchodě je vždy více krabic, ze kterých si můžete číslo vybrat.

Můžeme se těšit na **mobilní telefon Motorola TimePort L7089**. Kromě toho, že podporuje tři nejrozšířenější digitální mobilní sítě (GSM 900, GSM 1800, PCS 1900), je zajímavý také hlasovým ovládáním. Hlas můžete použít nejen při vytáčení, ale i při používání menu. Do budoucna je připravena technologie TrueSync Plus, která dokáže synchronizovat data mezi kapesními počítači a groupwarovým systémem. Telefon váží jen 108 gramů s baterií Li-Ion, která by měla zvládnout 40 až 150 hodin pohotovostního režimu.

Společnost PDA Planet, která se soustředí výhradně na nabídku mobilit, se stala **oficiálním prodejcem produktů společnosti Cuttin Edge Software**. Tato firma je známá hlavně svým výborným tabulkovým kalkulátorem pro počítače Palm.

kvalita je v ceně

Petr Lindner

Digitální fotoaparát Canon PowerShot Pro70

Recenzi digitálního fotoaparátu bych si tentokrát dovolil začít poněkud netradičně, vyjmenováním toho, co přístroj nemá. Takže Canon PowerShot Pro70 nemá možnost ručního nastavení korekce bílé barvy, nemá ruční ostření ani digitální zoom, nelze použít tužkové akumulátory, nemá možnost snímání v černobílém módu, a aby toho nebylo málo, nemá ani vestavěný blesk. Přesto se jedná o vysoce kvalitní digitální fotoaparát, se kterým je radost fotit.

Klame tělem, ale neuhýbá pohledem

Zdání klame, PowerShot Pro70 není jednooká zrcadlovka. Ve skutečnosti se jedná o aparát s průhledovým hledáčkem. Správný digiťák musí mít i displej LCD a ten v našem případě konstruktéři vyřešili šalamounsky. Jeho kloubové uchycení umožňuje natočení do potřebného úhlu a v případech, kdy displej nepoužíváte, jej prostě přiklopíte lícem dolů k zadní stěně. Ostatní funkce fotoaparátu spolehlivě indikuje monochromatický informační displej na horní straně přístroje.

Rychlost, ostrost, věrnost

Ne, nejedná se o skautské heslo, jde o velmi stručný popis chování fotoaparátu. Nebyl by to Canon, kdyby neexceloval svým automatickým ostřením. Věrný věhlasu své značky, neobtěžoval se fotoaparát vybavit ani předostřením na nekonečno. Nic naplat, vyšlo mu to. O autofocusu nemohu říci jediné špatné slovo. Je rychlý, přesný a spolehlivý i v naprosté tmě, protože si prozaicky posvítí k tomu určeným vestavěným reflektorkem.

Snímky pořízené testovaným digitálním fotoaparátem naleznete na webové stránce Mobilit – **mobility.cpress.cz.**

Ona ostrost a věrnost se pak týká pořízených snímků. Zastánci „dlouhých skel" budou asi zklamaní, protože objektiv dosahuje maximální ohniskové vzdálenosti 70 mm vzhledem ke kinofilmu. Začíná však již na 28 mm, což je podle mého názoru lepší než zbytečně úzká ohniska doplněná nefunkčním digitálním zoomem.

Širší ohniska zpravidla trpí neduhy, jako je například sférické zkreslení. Zapomeňte. Objektiv je prostě špičkový, a stejně takový je i snímač CCD o rozlišení 1 536 × 1 024 bodů. Ten netypicky rozkládá obraz na složky azurová, purpurová, žlutá a zelená – nepoužívá obvyklý model RGB. K čemu je to dobré? K tomu, aby byly snímky barevně věrné, a to i při absenci ručního řízení bílého bodu. Podíváte-li se na testovací snímky umístěné na webu Mobilit, přesvědčíte se sami.

Druhá významná vlastnost takto řešeného snímacího čipu spočívá v souborech se vzácně vyrovnanými obrazovými informacemi v jednotlivých kanálech RGB. Snímky z PowerShot Pro70 se bez uzardění nebojím přirovnat ke skenům pořízeným profesionálními skenery. Není ale všechno zlato, co se třpytí. Velký zaznamenatelný gradační rozsah, kterým se digitální fotoaparáty oprávněně řadí před obrazový záznam na filmovém materiálu, použitím filtrů CMYG poněkud utrpěl. Fotograf navyklý na klasický materiál nebude překvapen, kdo však fotil s digitálním aparátem, může být trošku zklamán.

Bod středu

Podle manuálu používá fotoaparát měření expozice se zvýrazněným středem. Otázka zní, jak velký, nebo spíše jak malý je tento střed. Po zkušenostech se domnívám, že je hodně malý a měření je spíše bodové. To by mi nevadilo, kdyby bylo doplněno plošným matricovým měřením nebo samostatným tlačítkem aretace naměřené expozice. Ta se totiž zablokuje poloviční stiskem spouště, přičemž stejně tak se nastaví i zaostření. Leží-li objekt, na který ostříme, v jiné vzdálenosti než objekt, na který měříme expozici, může nastat kolizní situace, ze které se nevylžeme. Buď bude dobře naměřená expozice a špatně zaostřeno nebo naopak. Shrnuto: měření je sice přesné, ale vyžaduje uživatele znalého alespoň základů fotografie. Snímání typu „zamiř a stiskni" zde prostě není na místě.

Atd, atd…

O digitálním fotoaparátu Canon PowerShot Pro70 by se dalo napsat ještě několik stránek. Doposud jsem se nezmínil o dvou slotech na paměťové karty, o možnosti záznamu zvukových poznámek, o sériovém snímání nebo o nabíječce/vybíječce/síťovém napáječi ve standardní výbavě. Nerozvinul jsem ani debatu o tom, jestli je absence vestavěného blesku přínosem nebo záporem.

Podstatné však bylo uvedeno: ve své cenové kategorii se jedná o naprostou špičku z hlediska kvality snímků a mezi řádky bylo možné číst, že i ergonomie aspiruje na vrcholné umístění. ■

cenová osa

- Kodak DC 265 (49 990 Kč)
- Canon PowerShot Pro70 (46 893 Kč)
- Nikon Coolpix 950 (36 880 Kč)

digitální fotoaparát

Canon PowerShot Pro70

Zdroj: Konsigna
Telefon: (02) 67 99 31 11
Web: www.konsigna.cz
Cena: 46 893 Kč bez DPH
Parametry: rozlišení 1 536 × 1 024 bodů, automatické zaostřování, ohnisková vzdálenost 28–70 mm (ekvivalent k 35mm filmu), karty CompactFlash, rozměry 145 × 85 × 132 mm, hmotnost 690 g, akumulátor NiMH

přitažlivý zevnitř

Rostislav Kocman

Notebook Umax ActionBook 227T

Umax ActionBook 227T není možné charakterizovat ladnými a pohlednými tvary jako jiné notebooky, o nichž se můžete dočíst v těchto Mobilitách. U tohoto modelu dostali rozhodně více prostoru technici před designéry, ale jak se dozvíte dál, nemusí to být na škodu. Rozměrově patří ActionBook 227T k větším noteboookům, alespoň pokud jde o výšku 4,5 cm, v hodnocení hmotnosti je mírně nadprůměrný (3,2 kg). Výkonově se už ale může směle srovnat s ostatními notebooky ve své cenové kategorii.

Multimedia do kanceláře

Protože jde o notebook výkonný, ale levný, nemůže překvapit použitý procesor – je to mobilní AMD K6-2 na frekvenci 350 MHz (volitelně i 400 MHz). Procesory AMD nabízí slušný multimediální výkon, který hravě strčí do kapsy stejně rychlé Celerony. Aby bylo multimediální využití tohoto ActionBooku ještě větší, je ve standardní dodávce konektor pro televizní výstup včetně kabelů a zákazník si může volitelně dokoupit i mechaniku DVD-ROM. Když se k tomu připočte rychlá grafická karta a kvalitní aktivní displej o úhlopříčce 12,1", je ActionBook 227T více multimediální než kancelářský. Protože ale jde o notebook z cenové kategorie do padesáti tisíc korun, s drahými multimediálními modely soupeřit nemůže.

Pár mušek, ale dají se přežít

Běžného uživatele mnohem více zajímá pohodlí, které tento notebook nabízí při práci. Klávesnice je dostatečně velká a klávesy mají dobrý, možná až příliš vysoký zdvih. Řada kláves s číslicemi je však oproti zvyklostem trochu posunuta. Nápad designéra by si zasloužily kryty na konektory. Jsou vyklápěcí a měl jsem strach, že kdybych jimi o něco zachytil, ulomí se. Příliš nadšen nejsem ani z výdrže baterií – výsledek hodina a 58 minut je nižší, než na co jsme v poslední době zvyklí.

Abych jen nekritizoval – dodávaná brašna je velice pohodlná, notebook se v ní výborně přenáší. Kabely pro připojení zařízení k televiznímu výstupu jsou užitečné a na klávesnici se dá po několika tisících napsaných znaků zvyknout. Když se uživatel k tomuto notebooku bude chovat slušně a především si uvědomí, že za nabízenou cenu je to špičkový model, bude s ním velice spokojen. ■

cenová osa

- Chicony MP-982 (50 366 Kč)
- Toshiba Satellite 2060CDS (49 999 Kč)
- Umax ActionBook 227T (46 990 Kč)

notebook

Umax ActionBook 227T

Zdroj: Conquest
Telefon: (02) 67 19 31 00
Web: www.conquest.cz
Cena: 46 990 Kč bez DPH
Parametry: procesor AMD K6-2 3Dnow! 350 MHz, 32 MB RAM, aktivní 12,1" displej, pevný disk 4,3 GB, rozměry 310 × 240 × 45 mm, hmotnost 3,2 kg

nejtenčí mobil

Marek Lutonský

PC karta GSM – Option FirsfFone

Protože se mobilní datové služby používají méně než dorozumívání hlasem, bývají jen jakýmsi doplňkem funkcí mobilních telefonů. Pro případy, kdy jsou data naopak hlavním důvodem mobilní komunikace a kdy propojování telefonu s počítačem kabelem překáží, se nabízí mobilní telefony GSM v PC kartách.

Karta *Option FirstFone* se nedrží standardních rozměrů běžných PC karet typu II – prodloužil ji

nástavec s anténkou, který činí ze slotu PCMCIA notebooku. Na nástavci bliká kontrolka indikující, že karta komunikuje se sítí GSM, malý konektor slouží pro připojení sluchátka s mikrofonem. Nic víc na zařízení nehledejte, žádná tlačítka, žádný displej.

Před zasunutím karty do slotu a před instalací ovladačů je potřeba vložit kartu SIM do lůžka na spodní straně karty. Je škoda, že výrobce nezvolil jiné řešení, pro vyjmutí karty SIM musíte hledat ostrý předmět – karta se z lůžka musí vyloupnout. Potom stačí FirstFone zasunout do slotu a počkat na její vyhledání (někdy se detekce zdařila až po opakovaném zasunutí nebo restartu počítače). Objeví se dialog pro zadání kódu PIN, proběhne registrace do sítě GSM a v ikonách v Hlavním panelu se objeví symbol ukazující sílu signálu.

Zařízení se chová jako modem a s jeho pomocí je možné dělat vše co s interními modemy nebo modemy v komunikačních PC kartách. Typickým příkladem použití je mobilní přístup ke službám Internetu (e-mail, web …) nebo faxování. FirstFone ale nabízí další funkce spřízněné s mobilním telefonováním. Možnost správy telefonního seznamu a posílání textových zpráv z počítače nejsou ojedinělé funkce, s kartou Option FirstFone ale můžete i telefonovat. Dodává se s ní sluchátko s mikrofonem a potom funguje jako běžný telefon GSM.

Nenajde se lepší řešení?

Pozastavení si zaslouží cena karty. Za menší peníze totiž můžete pořídit běžný telefon s vestavěným modemem (Ericsson SH888, Bosch 908 a 909, Siemens S25 …), který bude umět totéž, jen za cenu menší elegance, s počítačem jej budete muset propojit kabelem nebo infračerveně. Existují také tzv. softwarové modemy (např. dříve v Mobilitách testovaný SoftGSM), který dovolí prostým sériovým kabelem k počítači připojit i telefony, které nemají interní modem.

Karta Option FirstFone je poměrně jednoúčelové zařízení. Data zvládá perfektně, ale protože pro svůj provoz potřebuje zapnutý počítač, nemůže sloužit jako plnohodnotná náhrada mobilního telefonu. Ideální tedy je, když máte dvě karty SIM: jedna je v mobilu a slouží pro telefonování, druhá v kartě GSM je určena jen pro datové přenosy. ■

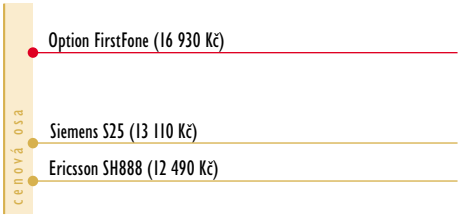

PC karta GSM

Option FirstFone

Zdroj: Kobe
Telefon: (02) 69 75 338
Web: www.kobe.cz
Cena: 16 930 Kč bez DPH
Parametry: PC karta typ II, karta SIM typu plug-in, GSM 900, připojitelné sluchátko s mikrofonem

SLOSOVÁNÍ ANKETY Z MOBILIT 8/99

mobilní telefon
NOKIA 3210
vyhrál pan Roman Lejčko z Prahy

knihu „Palm III pro manažery i fanoušky" získávají tito vylosovaní:

Pavel Povýšil (Olomouc), Miroslav Klestil (Ústí nad Labem), Tomáš Kočka (Čebín), Jiří Hotárek (Ostrava-Poruba), Dobromila Vodvářková (Praha), Jiří Hlaváč (Praha), Pavel Maier (Praha), Roman Karlovský (Louka u Litvínova), Hana Švecová (Odolena Voda)

CELADON GROUP SRO.

SLOSOVÁNÍ VELKÉ SOUTĚŽE Z MOBILIT 9/99

1. cena: notebook
ACER TravelMate 512 T
Lubomír Tesařík (Nový Bydžov)

2. cena: **sada Twist Nokia 5110**
Karel Tomas (Praha)

3. cena: **sada Twist Siemens C25**
Eva Klasová (Bílina)

4.–10. cena: **multimediální sada**

Helena Kvapilová (Praha 9), Pavel Šlechta (Ostrava), Jiří Švejnoha (Ostrava), Juraj Šuslik (Brno), Marian Kosc (Bratislava), Tomáš Mikolášek (Předměřice n. L.), Radek Garzina (Ostrava)

11.–50. cena: **myš s podložkou**
jména výherců jsou zveřejněna na webu Mobilit – mobility.cpress.cz

SWS Lama

můj mobil

Nokia 3210

telefonování

Zapnutí telefonu: asi jednu sekundu přidržte ⏻. Stejným způsobem se telefon vypíná.

Volání: zadejte číslicovými tlačítky telefonní číslo s meziměstskou předvolbou a stiskněte
(na displeji je nad tlačítkem nápis **Volat**).

Oprava zadaného čísla: krátkým stisknutím se smaže poslední znak, delším podržením tlačítka celé číslo.

Volání na číslo z telefonního seznamu: stiskněte a šipkami listujte záznamy v telefonním seznamu. Po nalezení jména stisk-

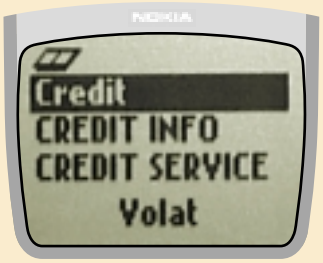

něte (**Volat**). Pro rychlejší vyhledání stiskněte tlačítko 2abc–9wxyz, které odpovídá počátečnímu písmenu hledaného jména. Pro písmena na dalších místech stiskněte tlačítko několikrát – například pro písmeno „O“ stiskněte tlačítko 6mno třikrát. Dohledání jména proveďte opět šipkami.

Pro hledání jména můžete také třikrát stisknout (**Menu**) – objeví se rámeček, do něho stejným způsobem jako při psaní textových zpráv (viz dále) vepíšete několik počátečních písmen hledaného jména a poté stisknete (**OK**). Pro případné dohledání použijte šipky.

Přijmutí hovoru: při vyzvánění se na displeji telefonu většinou objeví číslo nebo jméno volajícího, hovor přijmete stisknutím (**Přijmout**).

Odmítnutí hovoru: během vyzvánění stiskněte .

Nastavení hlasitosti: během hovoru stiskněte pro zesílení nebo pro zeslabení.

Ukončení hovoru: stiskněte (**Konec**). Stejným způsobem se ukončí právě vytáčený, ale stále nespojený hovor.

Volání na poslední volaná čísla: stiskněte a ocitnete se v seznamu posledních volaných čísel. Listujte jimi šipkami. Pro volání stiskněte (**Volat**).

Ztracené volání: na displeji se zobrazí nápis *Nepřijatý hovor*, tlačítkem (**Seznam**) zobrazíte číslo nebo jméno volajícího. Dalším

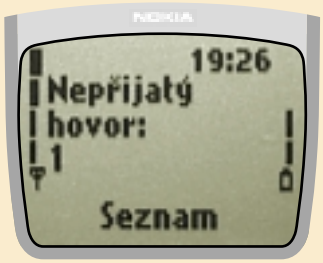

stisknutím (**Volby**) se dostanete do nabídky, ze které můžete mimo jiné na toto číslo zavolat (**Volat**) nebo zobrazit čas, kdy jste hovor promeškali (**Čas volání**).

Volání do hlasové schránky: asi jednu sekundu přidržte 1oo. Pokud ještě nemáte v telefonu uloženo číslo hlasové schránky, stiskněte **Menu–2–7** a zadejte je.

orientace v menu

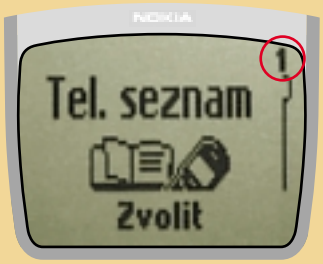

Do menu telefonu se dostanete stisknutím tlačítka (na displeji je nad ním nápis **Menu**). Mezi položkami menu listujte , zvolte je tlačítkem . U každé položky je v pravém rohu displeje jeho číselné označení, které lze použít pro rychlý přístup. Například položka psaní textových zpráv má označení **2–3** a z hlavního displeje se k ní dostanete rychlým postupným tisknutím (**Menu**), 2abc, 3def. Poznámka: U karet SIM sítě Paegas se SIM Toolkitem je v hlavní větvi menu deset položek, proto pro rychlý přístup do první položky nestačí stisknout 1oo, ale je třeba použít 0 1oo.

Pro postupný návrat z menu tiskněte tlačítko , pro rychlý návrat až na hlavní displej toto tlačítko podržte.

telefonní seznam

Uložení čísla do seznamu: napište číslo na displej, nejlépe i s mezinárodní předvolbou (pro ČR +420, plus zadáte dvojím stisknutím *+). Stiskněte a následně (**Uložit**). Do políčka zadejte jméno a potvrďte jej (**OK**).

Zkrácená volba telefonního čísla: tlačítkům 2abc až 9wxyz je možné přiřadit telefonní číslo pro zkrácenou volbu (1oo je vyhrazeno pro číslo hlasové schránky). Pro volání stiskněte tlačítko zkrácené volby a potvrďte jej (**Volat**). Pokud zapnete *Jednotlačítkovou volbu* (**Menu–4–1–2**), tlačítko zkrácené volby stačí jen chvíli přidržet.

Přiřazení čísla tlačítku pro zkrácenou volbu: v menu *Telefonní seznam* je položka *Jednotl. Volba* (**Menu–1–9**). V ní je ke každé klávese přiřazeno telefonní číslo, které tlačítkem (**Přiřadit**) můžete změnit.

Různé zobrazení telefonního seznamu: v položce *Zobrazení* (**Menu–1–8–1**) je možné zvolit tři typy zobrazeni telefonního seznamu. V *Seznamu jmen* jsou na displeji najednou vidět tři jména, u *Jméno a číslo* jen jedno velké jméno a číslo, u *Velké písmo* jen jedno jméno. Když chcete při listování v seznamu vidět telefonní číslo, podržte #⇧.

můj mobil

textové zprávy

Čtení nové zprávy: Příchozí textovou zprávu obvykle oznámí krátké pípnutí, symbol obálky a nápis na displeji. Novou zprávu přečtete stisknutím (**Číst**), pro čtení starších zpráv je třeba jít

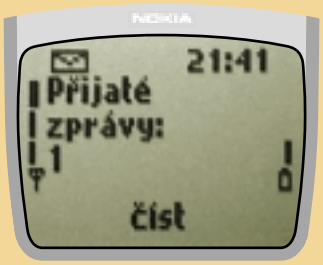

do menu *Přijaté zprávy* (**Menu–2–1**). Zde je seznam zpráv, žádanou vyhledejte šipkami a tlačítkem (**Číst**) si ji přečtete. Pro rolování dlouhé zprávy použijte šipky, jimi se také dostanete k zobrazení odesílatele i data a času odeslání zprávy.

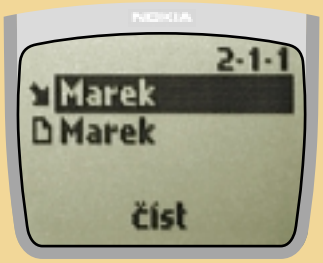

Smazání zprávy: u otevřené zprávy třikrát stiskněte (**Volby**).

Odpověď na zprávu: u otevřené zprávy stiskněte (**Volby**), vyberte položku *Odpovědět* a napište novou zprávu. Po dvojím stisknutí (**Volby, Odeslat**) se zpráva odešle na číslo odesílatele původní zprávy.

Vytvoření nové textové zprávy: k položce *Psát zprávy* se dostanete kombinací **Menu–2–3**. Napsanou zprávu odešlete dvojím stisknutím (**Volby, Odeslat**). Zadejte číslo, nebo tlačítkem (**Hledat**) vyberte jméno z telefonního seznamu, stisknutím (**OK**) zprávu odešlete.

Psaní textové zprávy: u Nokia 3210 jsou dva způsoby psaní textových zpráv. Lze je psát buď klasickým způsobem, nebo je možné použít systém T9. Jednotlivé módy a jejich varianty velká/malá písmena se přepínají tlačítkem, indikuje je symbol v levém horním rohu displeje. Ikona tužky znamená běžné psaní, tužka s podtržením systém T9.

Klasickým způsobem se píše stejně jako u jiných telefonů. Postupným tisknutím číslicových tlačítek se zadávají jednotlivé znaky. Číslice jsou v řadě za základními znaky (například 2 na čtvrtém místě tlačítka), pro mezeru je vyhrazena, základní interpunkční znaménka jsou u. Tlačítkem se zobra-

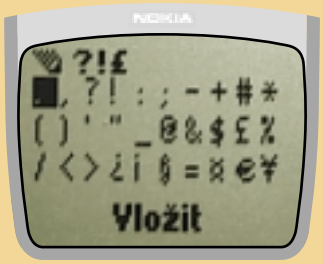

zí seznam symbolů, ve kterých se pohybujete šipkami, symbol vložíte tlačítkem (**Vložit**). V již napsaných znacích textové zprávy se také pohybujete šipkami, znak nalevo od kurzoru smaže.

Systém T9: pro napsání každého znaku stačí stisknout tlačítko jen jednou (pro napsání slova „les“ je třeba stisknout, a). Z možných znaků telefon tvoří přesmyčky a nabídne nejpravděpodobnější slovo. V současných telefonech je však jen anglický, německý a francouzský slovník a s nimi není možné psát česky. Do uživatelského slovníku telefonu je ale možné vložit česká slova (až do vyčerpání kapacity).

Vypnutí T9: abyste pokaždé nemuseli přepínat do klasického módu, je vhodné T9 vypnout. Při psaní textové zprávy stiskněte (**Volby**), ze seznamu vyberte položku *Slovník* a zvolte **Slovník vyp**.

vyzvánění

Volba profilu vyzvánění: krátce stiskněte. Pod volbou *Vypnout!*, která slouží k vypnutí telefonu, jsou čtyři připravené styly vyzvánění. Vybraný profil potvrďte (**OK**).

Pro nastavení vyzváněcích tónů slouží položka *Volba tónů* (**Menu–9**).

Výběr vyzváněcího tónu: v podpoložce *Vyzváněcí tón* (**Menu–9–2**) je možné zvolit z téměř čtyřicítky připravených tónů a melodií.

Typ vyzvánění: je výhodné používat *Vzrůstající vyzvánění* (**Menu–9–1–2**), se kterým telefon začne vyzvánět potichu a hlasitost se postupně zvyšuje až do úrovně nastavené v položce *Hlasitost vyzvánění* (**Menu–9–4**).

Přiřazení jiného vyzvánění ke konkrétnímu telefonnímu číslu: v menu *Telefonní seznam*, v položce *Přiřadit tón* (**Menu–1–6**) nalistujte telefonní číslo, tlačítkem (**Přiřadit**) se dostanete do výčtu vyzvánění, šipkami jedno vyberte a potvrďte jej (**OK**). Podle zvuku nyní poznáte, kdo vám zrovna volá. Pro zrušení speciálního zvonění ze seznamu vyberte položku **Předvolený**.

Vytvoření vlastní melodie je možné v podpoložce *Skladatel* (**Menu–9–3**). Tóny stupnice C dur se zadávají tlačítky až, pomlka tlačítkem, tisknutím se volí oktávy – lze tak zadat tóny v rozsahu C1 až H3. Pro půltónové zvýšení tónu (na Cis, Dis …) stiskněte. Tlačítky/ se snižuje/zvyšuje délka tónu v rozsahu celá nota až dvaatřicetinová nota. Zadaný tón se ozve a zobrazí na displeji. Například *4#g2*

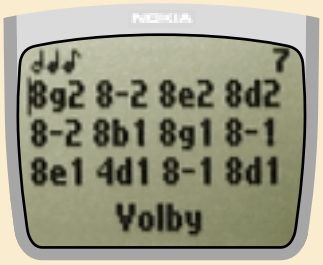

znamená čtvrťová (4) nota Gis 2. V zaznamenaných notách se pohybujete šipkami, notu nalevo od kurzoru smažete krátkým stisknutím. Tlačítkem (**Volby**) se dostanete do nabídky, ve které je možné mimo jiné melodii přehrát (**Zahrát**), uložit (**Uložit**) a nastavit její tempo (**Tempo**).

Dvě vlastní melodie v jednom telefonu: Nokia 3210 sice umožňuje uložit jen jednu vlastní melodii, ale další místo je rezervováno pro vyzvánění přijaté z jiného telefonu. Můžete si je však poslat sami! Složte vlastní melodii, z nabídky po stisknutí (**Volby**) vyberte **Poslat** a zadejte své vlastní telefonní číslo. Za pár okamžiků přijde vyzvánění stejným způsobem jako textová zpráva a vy jej uložte. Potom vytvořte nové vyzvánění a v telefonu budete mít dvě vlastní melodie.

ostatní

Stálé zadávání data a času: po vyjmutí baterie se někdy stane, že je třeba znovu zadat datum a čas. To není vada, telefon bez napájení udrží čas jen několik sekund. Při rychlé výměně baterie se hodnoty v paměti udrží.

Zobrazení hodin na displeji: Pro čas má telefon položku hlavního menu *Hodiny*. Na hlavním displeji se hodiny zobrazí příkazem *Zobrazit hodiny* (**Menu–8–2–1**). Stejným způsobem i stejnou zkratkou se hodiny skryjí.

Nastavení budíku: v položce *Budík* (**Menu–8–1**) nastavíte čas budíčku. Telefon vás vzbudí, i když je vypnutý.

České menu telefonu: Nastaví se v položce *Jazyk* (**Menu–4–2–1**). Pro rychlé nastavení češtiny (například po zásahu nějakého škodolibce) postupně tiskněte tato tlačítka: (**Menu**), , , , , .

Blokování klávesnice: stiskněte (**Menu**) a poté během animace symbolu telefonního seznamu (asi 2 sekundy) tlačítko. Na displeji se zobrazí symbol zámku.

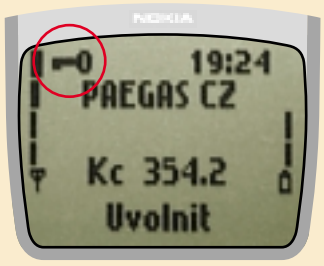

Klávesnice se odemkne stejným způsobem. U Nokia 3210 se doporučuje klávesnici při manipulaci s telefonem pokaždé zablokovat, klávesy jsou velice náchylné na náhodné stisknutí.

Bezpečnostní kód: požaduje-li po vás telefon zadání bezpečnostního kódu a vy jej neznáte, zkuste přednastavenou hodnotu 12345.

mobilní servis

mobility@cpress.cz

Bez drátu

Miroslav Svoboda: *Dokáže Psion Series 3mx komunikovat přímo s mobilním telefonem Siemens S25 přes infračervený port, nebo je k tomu nutný další software či hardware?*
Rostislav Kocman: Bohužel, Psion Series 3mx nedokáže komunikovat s žádným mobilním telefonem přes infračervený port. Jediný možný postup, jak využívat mobilní telefony s těmito počítači Psion, je pořídit si adaptér v PC kartě. V případě Siemens S25, který obsahuje hardwarový modem, bude stačit komunikační kabel. Pro jiné mobilní telefony, které vestavěný modem nemají, budete potřebovat ještě modem v provedení PC karty, který je kompatibilní s vybraným telefonem GSM.

rychlá volba čísla

Rostislav Kocman: Pokud máte dobrou paměť na krátká čísla, můžete u mnoha mobilních telefonů (Siemens, Ericsson, Nokia …) zobrazit číslo v telefonním seznamu rychleji než zdlouhavým listováním. Stačí napsat číslo, pod kterým je záznam uložen na kartě SIM, a stisknout # – např. 1 2 #. Potom už stačí stisknout tlačítko pro volání …

Nová karta SIM pro Paegas Twist

Vladimír Mihula: *Už asi rok vlastním kartu Twist. Nyní bych si rád pořídil novou, která má více telefonních míst a SIM Toolkitovou aplikaci Paegas Info. Jenže chci, aby se zachovalo moje telefonní číslo.*
Rostislav Kocman: RadioMobil nenabízí výměnu předplacených karet Twist se zachováním telefonního čísla. Pokud si chcete pořídit novou kartu se SIM Toolkitem, budete se muset smířit i s tím, že přijdete o svoje telefonní číslo i o záznamy v telefonním seznamu.

Předplacené karty EuroTel Go je možné vyměňovat se zachováním vlastního telefonního čísla i se zachováním čísel v telefonním seznamu. Teoreticky je samozřejmě možné stejnou operaci provést i s kartami Twist, ale prodejna či servis, který vám tuto výměnu provede, nebude postupovat v souladu s nabídkou RadioMobilu, bude to služba navíc.

Telefon z USA u nás fungovat nebude

Jan Chaloupka: *Jsem nyní v USA a chci si pořídit mobilní telefon. Jenže jsem slyšel, že se tady používá jiná norma, a tak si nejsem jistý, jestli mi tento telefon bude později fungovat i v České republice.*
Rostislav Kocman: Mobilní telefon pořízený ve Spojených státech v českých sítích GSM s největší pravděpodobností nebude fungovat. Rozdíl je dán tím, že zatímco v Evropě je pro mobilní sítě používán standard GSM 900 a GSM 1800, ve Spojených státech se používá poněkud odlišný PCS 1900 a 800 (čísla udávají komunikační frekvenci). Tyto systémy jsou mezi sebou nekompatibilní, takže pro každý je nutné použít jiný telefon.

světové telefony

mobilní telefon	podporovaný komunikační standard
Bosch World 718	PCS 1900, GSM 900
Motorola L 7089	PCS 1900, GSM 1800, GSM 900
Ericsson i888	PCS 1900, GSM 900

Telefony prodávané ve Spojených státech jsou většinou uzpůsobeny pro všechny severoamerické systémy, ale ne pro evropské GSM. Pokud tedy budete kupovat mobil a budete jej chtít využít i v Evropě, ujistěte se, že podporuje evropské standardy. V tabulce jsou uvedeny u nás nabízené telefony, které lze použít v USA i v Evropě.

Psion Series 5mx a mobilní telefon

Rostislav Kocman: Pro infračervenou komunikaci mezi počítači Psion Series 5 nebo 5mx a mobilními telefony nelze použít každý telefon, který obsahuje infračervený port. Je možné použít pouze ty telefony, které v sobě mají integrovaný hardwarový modem. V současnosti existuje jen několik telefonů, které splňují tuto podmínku: Nokia 8810, Siemens S25, Ericsson SH888, Ericsson řady 6xx a 7xxx s komunikačním doplňkem DI-27

Pro komunikaci není možné použít například mobilní telefony Nokia 6110/6150, které sice mají infračervené rozhraní, podporují datové přenosy, ale nemají v sobě integrován hardwarový modem. Takové telefony je nutné připojit sériovým kabelem a komunikační PC kartou. V Psionu musíte mít nainstalovaný komunikační software MessageSuite ve verzi alespoň 1.5 (stáhnout se dá například na adrese www.psionking.com/files/series5/msgsuite.zip). Nezapomeňte také na aktivování datových či faxových služeb u svého mobilního operátora.

Kde odblokovat mobilní telefon

Dušan Bártík: *Vlastním dotovaný telefon Ericsson GA628. Jak a kde jej můžu odblokovat, abych jej mohl používat i u druhého operátora?*
Rostislav Kocman: Odblokování telefonů zamknutých pro síť jednoho operátora se provádí především ve značkových servisech. Mobilní operátor vám telefon neodblokuje, není to v jeho zájmu. Telefon si odblokováváte tehdy, když už jej nebudete chtít používat v jeho síti, a k tomu vám pomáhat nebude.

mobility
NEROZUMÍTE SI SE SVÝM MOBILNÍM TELEFONEM, KAPESNÍM POČÍTAČEM NEBO DIGITÁLNÍM FOTOAPARÁTEM?
PIŠTE NA:
mobility@cpress.cz

K odblokování budete potřebovat především *záruční list*, kterým se prokážete jako právoplatný majitel mobilního telefonu. Provozovatelé servisních středisek se tak brání tomu, aby napomáhali odblokovávat kradené mobilní telefony.

Po Internetu koluje spousta *zaručených návodů*, jak si odblokovat mobilní telefon, jak změnit jeho kód IMEI (ten telefon jednoznačně identifikuje). Je jasné, že tyto návody nejsou pro ty, kteří si mobil pořídili zákonnou cestou – ti s odblokováním nebudou mít problémy. Tyto postupy a návody sami raději nezkoušejte, protože tak můžete poškodit firmware vašeho telefonu. Jeho oprava by si pak už skutečně vyžádala návštěvu servisního střediska a stála by více než jen pár stokorun za odblokování. Seznam autorizovaných servisů telefonů Ericsson najdete na stránkách mobile.ericsson.cz.

Levněji opravdu až v noci

Tomáš Petera: *Používám předplacenou kartu Paegas Twist. Při volání po 21. hodině na jiný mobilní telefon Paegas mi bylo odečteno 5 Kč za minutu hovoru namísto 3 Kč, které by mi měly být v této době odečteny. Když jsem volal na infolinku, operátorka mi nebyla schopna vysvětlit, proč se to děje. Je to chyba operátora, nebo mám špatně nastavený telefon?*
RadioMobil: Problém je v úpravě času nočního provozu u předplacených karet Twist. Od 1. září v souvislosti s dalšími změnami v tarifech RadioMobilu došlo také k posunu doby, od které je účtována nižší, noční sazba – z původní 21. hodiny na 22. hodinu. Až do osmé hodiny ranní zaplatíte za minutu hovoru na telefon Paegas 2,80 Kč, v ostatních časech platíte 5 Kč.

Ikonka nebo textová zpráva?

Jiří Pokorný: *Jak nastavit na telefonu Alcatel One Touch Club, aby při vzkazu v hlasové schránce svítila na displeji ikonka pásky. Jaké číslo mám u RadioMobilu nastavit pro hlasovou schránku?*
Rostislav Kocman: Ani jeden z našich operátorů tuto službu nepodporuje, nemůžete tedy udělat nic pro to, aby se tato ikona zobrazovala.

Do schránky je volající přepnut pouze tehdy, když hovor nepřijmete (nechcete, máte vypnutý telefon, jste mimo dosah signálu). V těchto okamžicích je vám signalizace vzkazu ve schránce k ničemu. Pokud se do sítě přihlásíte a máte ve schránce vzkaz, dostanete okamžitě textovou zprávu, nebo vám síť Paegas sama zavolá.

Každý zákazník RadioMobilu má po zakoupení telefonu nastaveno automatické přesměrování do hlasové schránky pro všechny možné situace – nemusíte tedy zadávat žádné číslo. Jestliže ale nastavujete přesměrování manuálně na telefonu, nastavte si číslo +420603123311.

Naopak pokud budete sami volat do hlasové schránky, použijte číslo 3311. Při volání mezinárodního čísla vás totiž systém RadioMobilu nepozná a do schránky se dostanete až po zadání svého telefonního čísla a hesla. U EuroTelu je situace jednodušší – zkrácené číslo je *99, mezinárodní +420602989898. Přístupové heslo do schránky budete muset zadat v každém případě. ■

digitální poradna

Proč Sony používá zase nový typ pamětí? Připadá mi, že v paměťových médiích je už dnes zmatek.
Máte na mysli paměti Memory Stick, které společnost Sony představila na letošním CeBITu. Již nyní jsou jimi vybaveny všechny nové modely digitálních fotoaparátů Sony. Důvod je nejspíš obchodní. Sony má svoji vizi, jak by měla vypadat paměťová karta, a pokud ji prosadí, hodně na tom vydělá. V principu jsou paměti Memory Stick stejné jako SmartMedia nebo CompactFlash.

Místo počtu snímků mám na displeji svého Kodaku jen tzv. „rozsypaný čaj". Co s tím?
Všechny digitální fotoaparáty jsou řízeny procesorem, který vykonává jednotlivé operace podle speciálních programů uložených v přístroji. Souhrnně se tyto programy označují jako *firmware*. Žádný program není bez chyby a někdy se může zablokovat. Ve vašem případě jsou dvě možnosti. Buď došlo k fyzickému poškození nějaké součástky a pak vám pomůže jedině odborný servis, nebo jde pouze o chybu firmwaru a pro nápravu postačí reset fotoaparátu. U přístroje Kodak záleží na konkrétním typu, ale vždy se jedná o současné stisknutí několika tlačítek a spuštění fotoaparátu. U fotoaparátů Olympus slouží pro reset malé tlačítko u paměťového slotu.

Je lepší pořídit speciální skener na filmy, nebo digitální fotoaparát?
Záleží na tom, k čemu chcete zařízení používat. Práce se skenerem je pomalejší a filmy nafocené běžným fotoaparátem musíte nechat vyvolat. Na druhou stranu speciální filmové skenery nabízí vyšší rozlišení než digitální fotoaparáty. Pokud tedy máte dobrou klasickou zrcadlovku, spoustu starých filmů nebo potřebujete vysoké rozlišení, pak je výhodnější skener. S digitálním fotoaparátem ale ušetříte na provozních nákladech a zrychlíte práci.

Na dotazy z oblasti digitální fotografie odpovídají odborníci z webového serveru Grafika On-Line
www.grafika.cz/poradna

GRAFIKA ON-LINE
http://www.grafika.cz

seznam inzerentů v čísle 10/99

3Com, Praha 2
Acer, Praha 5
AT Computers, Ostrava 17
Comdis, Ostrava 15
Computer Press, Brno . . . 4, 12, 16, 18, 23, 26
Duel CZ, Kamenice u Prahy 25
Expandia Banka, Praha 31
Hewlett-Packard, Praha 32
Hykš Mobil, Brno 23
Interbell, Brno 23
Kobe, Praha 19
Kodak, Praha 7
Levi, Brno 21
Netcomp, Praha 25
Siemens, Praha 11
VT Data, Vysoké Mýto 29

mobility

průvodce uživatele mobilních zařízení
mobility.cpress.cz • mobility@cpress.cz

REDAKCE
(e-mailové adresy většiny níže uvedených osob jsou tvořeny podle vzoru prijmeni@cpress.cz, **není-li uvedeno jinak)**
Vedoucí oddělení časopisů: Tomáš Baránek
Šéfredaktor: Marek Lutonský
Zástupce šéfredaktora: Rostislav Kocman
Art director časopisu: Marek Lutonský
Redakce
Patrick Zandl, Tomáš Holčík, Petr Broža, Petr Lindner, Jan Roháč, Richard Voigts, Ladislav Staněk
Stálí spolupracovníci
Tomáš Baránek, Pavel Knapp, Roman Smělý, Jan Březina, Lukáš Mikšíček, Ivo Hlaváček
Product manager: Karel Kapinus
Marketing: Lucie Jirsová

VÝROBA A DISTRIBUCE
Vedoucí produkce: Kateřina Vobecká
Produkce: Otmar Ševčík
Vedoucí kreativního oddělení: Jan Křenek
Sazba: Aleš Kalina
Osvit: Mirek Zachrdle
Vedoucí distribuce: Radek Solařík
Distribuce: Jitka Veselá
Vedoucí ekonomického oddělení: Renata Svobodová

ADRESA REDAKCE
Computer Press Brno
náměstí 28. dubna 48, 635 00 Brno-Bystrc
tel./fax: 05-46 12 21 11, 46 12 21 12

INZERCE
Vedoucí obchodního týmu: Rudolf Volný
Computer Press Praha
Karel Kapinus, Andrea Balonová, Jana Táborská
Pod Vinicí 23, 143 00 Praha 4-Modřany
tel.: 02-61313930-1, fax: 02-61313934
Computer Press Brno
Ivana Srostlíková, Luďka Šikralová
náměstí 28. dubna 48, 635 00 Brno-Bystrc,
tel./fax.: 05-46 12 21 11, 46 12 21 12
Computer Press Ostrava
Rudolf Volný
Fráni Šrámka 5, 709 50 Ostrava-Mar. Hory
tel.: 069-662 46 59, fax: 069-663 47 34
Computer Press Bratislava:
Petra Pancáková (pancakova@cpress.sk)
Hattalová 12/A, 831 03 Bratislava
tel: +421-7-44 45 20 48, +421-7-44 25 17 20,
fax: +421-7-44 45 20 46

VYDAVATEL
Computer Press, a. s.
Praha 4, Hornocholupická 22
Předseda představenstva: Jiří Hlavenka
Výkonný ředitel: Karel Kalný
Obchodní ředitel: Petr Samšuk

Tisk Moraviapress, a. s.

Časopis Mobility je přílohou časopisu Computer.
Mobility nejsou prodejné samostatně.

spolupracující internetový deník
Mobil server
www.mobil.cz